

Forslag til

Økonomiplan 2023 - 2026

Budsjett 2023

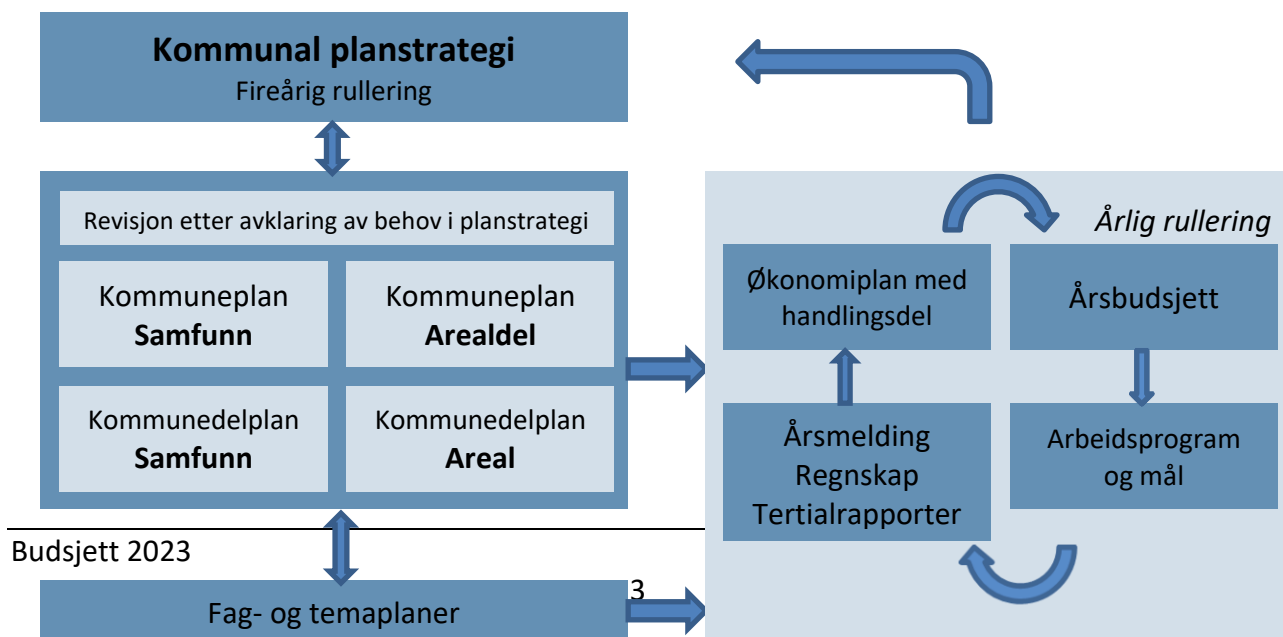

BJERKREIM
K O M M U N E

Innholdsfortegnelse

1. Innledning og oppsummering.....	4
1.1. Særlige satsingsfelt i 2023	5
1.1.1. Nytt helsesenter	5
1.1.2. Oppgradere svømmebasseng.....	5
1.1.3. Sentrumsutvikling.....	5
1.1.4. Forebyggende helsearbeid.....	5
1.1.5. Sikre drift, vedlikehold og gjennomføring	5
2. Økonomiske forutsetninger	6
2.1. Statsbudsjett 2023	6
2.2. Inntekter	6
2.2.1. Rammetilskudd	7
2.2.2. Skatt	8
2.2.3. Vindkraft	9
2.2.4. Statlige satsingsområder – ekstra inntekter	11
2.3. Utgifter.....	11
2.3.1. Lønns- og prisutvikling.....	11
2.3.2. Pensjon	11
2.3.3. Tilskudd private barnehager.....	12
2.4. Finansforvaltning	12
2.4.1. Fondsutvikling	13
2.5. Nøkkeltall og risiko.....	13
2.6. Selvkost	16
2.7. Utbytte	17
2.8. Netto ramme	17
3. Bjerkreim som lokalsamfunn	19
3.1. Innspill fra kommuneplanen.....	19
3.2. Folketallsutvikling framover.....	19
3.3. Beredskap.....	20
3.4. Folkehelse.....	21
3.4.1. Miljørettet helsevern.....	21
3.5. Arbeidskraft og arbeidsplass	22
3.6. Nærings- og sentrumsutvikling	22
3.6.1. Næringsutvikling	22
3.6.2. Sentrumsutvikling.....	22
3.7. Klima og miljø	23
3.8. Lokaldemokrati.....	24
3.9. Stedsutvikling	24
3.10. Reiseliv og turisme.....	24
3.11. Frivillige lag og organisasjoner.....	25
4. Intern organisasjon og politisk område	26
4.1. Organisasjonskultur	26
4.2. Målbilde for organisasjonen.....	27
4.2.1. Tiltak fra intern organisasjon for å dekke områder i målbildet.....	27

4.3.	Organisasjonsavdeling	28
4.4.	Økonomiavdeling	28
4.5.	Kompetanse og kompetanseutvikling.....	28
4.6.	Likestilling.....	29
4.7.	Kvalitetsarbeid og Internkontroll	29
4.7.1.	Internkontroll	29
4.7.2.	Brukerundersøkelser	30
4.8.	Kirken.....	30
4.9.	Politisk område	30
4.10.	Kommunale planer	30
5.	Tjenester.....	33
5.1.	Oppvekst og kultur	33
5.1.1.	Grunnskole	34
5.1.2.	Barnehager	36
5.1.3.	Kultur	37
5.2.	Levekår	39
5.2.1.	Helse	40
5.2.2.	Barnevern	42
5.2.3.	NAV.....	42
5.2.4.	Pleie- og omsorgstjenester.....	43
5.2.5.	Integrering.....	48
5.3.	Landbruk, miljø og teknikk (LMT).....	49
5.3.1.	Bygg og eiendom.....	50
5.3.2.	Teknisk forvaltning.....	50
5.3.3.	Landbruk.....	51
5.3.4.	Brannvern.....	51
6.	Nye/endrede tiltak drift.....	52
7.	Investeringer	55
8.	Kommunale gebyr, betalingssetser og brukerbetaling	56
9.	Lovpålagte økonomioversikter	57

1. Innledning og oppsummering

Budsjettet blir framlagt og skal vedtas av kommunestyret innen årsskifte før budsjettåret. Budsjettet skal være realistisk og vise utfordringer, mål og strategier framover. Det skal være i balanse og det skal være forsvarlig drift.

Med varslede vindkraftinntekter til kommunen er det skapt høye forventinger om hvilken økonomisk kapasitet vi har framover. Denne kapasiteten er i hovedsak brukt for å finansiere nytt helsesenter. Andre områder i kommunen har også forventinger. Her har vi redusert en del i framlagt budsjett ut fra ønsker som er kommet fra tjenesteledere.

Det er høsten 2022 kommet endrede forutsetninger for hele landet innen energikostnad, renteutsikter og framtidig pensjonsutgifter. Disse faktorene er lagt inn som premisser for budsjettet for 2023. Likedan at investering til nytt helsesenter blir gjort, men med forventning at det utbetales investeringstilskudd og at vi dermed må vente med oppstart til 2024.

Låneopptak som følger bygging fører til at kommende renter og avdrag må dekkes inn. Dette må dekkes av driftsbudsjettet og kostnader til rente og avdrag øker selvsagt betydelig for oss.

Framlegg til statsbudsjett gir oss en rekke føringer framover som vi tar hensyn til i budsjettet. Vi gir bl.a. ordning med gratis tid i SFO for målgruppen, vi gir redusert makspris i barnehagen og vi følger opp oppvekstreformen.

I positiv retning er det for oss forslag om økt produksjonstilskudd på vindkraft med økning fra 1 øre/kWh til 2 øre/kWh. Denne økningen gjelder for produsentene fra 1. januar 2023, men blir utbetalt til kommunene fra 2024. Som utfordring for oss har statsbudsjettet forslag om å ha pause i investeringstilskudd fra Husbanken til slike bygg som vi planlegger. Dette er en overraskelse, men en føring vi er nødt til å ta hensyn til. Vi har beregnet over 90 millioner i investeringstilskudd.

Utviklingen i alderssammensetningen framover i kommunen må vi ta hensyn til i budsjettering og tiltak framover. Vi må se på hvordan vi skal prioritere ressurser og innsats opp og ned ut fra hvor vi får behovene.

Grafiske framstillinger i dokumentet er i stor grad SSB sine historiske tall der vi ser Dalane-kommunene i sammenstilling for å kunne sammenlikne. Dette viser i stor grad hvordan vi bruker ressurser i kommunene og hvordan dette er prioritert. Det kan være grunnlag for diskusjoner og prioriteringer framover.

1.1. Særlige satsingsfelt i 2023

1.1.1. Nytt helsesenter

Detaljprosjektering er godt i gang for nytt helsesenter. Planen var klargjøring på våren 2023 og deretter byggestart. Med varsling om pause i statsbudsjettet for investeringstilskudd gjennom Husbanken, må vi utsette byggestart tilsvarende. Prosjekteringen stopper ikke opp.

1.1.2. Oppgradere svømmebasseng

Svømmebassenget på Vikeså skole med tilhørende garderober, tekniske systemer og energisentral har i all hovedsak overskredet sin tekniske levetid og har behov for en komplett rehabilitering. Vi planlegger for oppgradering i 2023.

1.1.3. Sentrumsutvikling

Vi er ferdig med mulighetsstudie for sentrum. Vi går videre med regulering i området og mulighet for mindre, praktiske tiltak. Sentrum tilrettelegges for videreutvikling og økt aktivitet.

1.1.4. Forebyggende helsearbeid

Vi tar hensyn til behovs- og alderssammensetting av innbyggerne og styrker forebyggende helsearbeid på flere områder.

1.1.5. Sikre drift, vedlikehold og gjennomføring

Kommunen har mange fagområder og tekniske anlegg som har stor verdi for innbyggerne. Vi ønsker ivareta disse og bruke midler for å sikre disse verdiene for framtiden.

2. Økonomiske forutsetninger

2.1. Statsbudsjett 2023

De frie inntektene til kommunene består av rammetilskudd og skatteinntekter fra inntekt og formue, samt eiendomsskatt der dette er innført lokalt. For kommunesektoren utgjør dette milliarder. Målsetting er at skatteinntektene skal utgjøre større del av sektorens inntekter og dermed redusere direkte overføringer. Mål er at skatteinntektene skal utgjøre 40 % av kommunenes samlede inntekter. I 2023 forventes det en relativt lavere vekst i skattegrunnlagene og kommunesektorens inntektskatt på grunn av lavere vekstutsikter. Anslaget bygger på lav sysselsettingsvekst og årslønnsvekst på 4,2 % fra 2022 til 2023. For å «bremse» kommunenes fall i inntekter fra skatt, justeres skatteøret opp for å opprettholde en skatteandel på 40 %. Det kommunale skatteøret foreslås oppjustert fra 10,95 til 11,15 %. Målet er at inntekter fra eiendomsskatt kommer utenom da dette er en lokal innført skatt.

Lokalt ønskes det et sterkt lokalt selvstyre som gir folk og lokalsamfunn frihet og mulighet til å styre sin hverdag og samfunnsutvikling. Det forutsettes at kommunene jobber med innovasjon og tilpassede løsninger, hvor en forutsetning er lokalt handlingsrom.

Innenfor eiendomsskatt er det ingen endringer fra 2022. Det vil fortsatt være mulig å ha en differensiert promillesats på utskriving av eiendomsskatt da denne er fastsatt ved lov. Dette gjelder skattesatsen på boliger og fritidsboliger som p.t. er på 4 promille som høyeste sats. Det er fortsatt mulighet til å benytte seg av formuesverdiberegningen fra Skattedirektoratet for å kunne bruke dette som eiendoms-skattegrunnlaget for utskriving av eiendomsskatt. Alle skattegrunnlag på hus og fritidsboliger skal fortsatt ha et minimum fratrukk på 30 % av grunnlaget, mens de uten formuesgrunnlag skal takseres ved besiktigelse. Kommunene har flere utskrivingsalternativer ifølge lovverket.

I tillegg er det foreslått endringer på skatteområdet som å innføre en naturressursskatt på landbasert vindkraftanlegg. Dette vil ha innvirkning på våre skatteinntekter. I tillegg er det foreslått å øke produksjonsavgiften på vindkraft til det dobbelte. Fra dagens nivå på 1 øre per kWh er det foreslått en økning til 2 øre per kWh. Dette påvirker ikke inntektsutjevningen og skattenivå da dette er en avgift.

Investeringsstilskudd via Husbanken er foreslått satt på pause i 2023. Dette er en ordning som har vært i nesten 15 år og der kuttet kommer uten særlig forvarsel. Med vår plan om å bygge helsesenter med oppstart i 2023, kom dette på verst tenkelige tidspunkt.

2.2. Inntekter

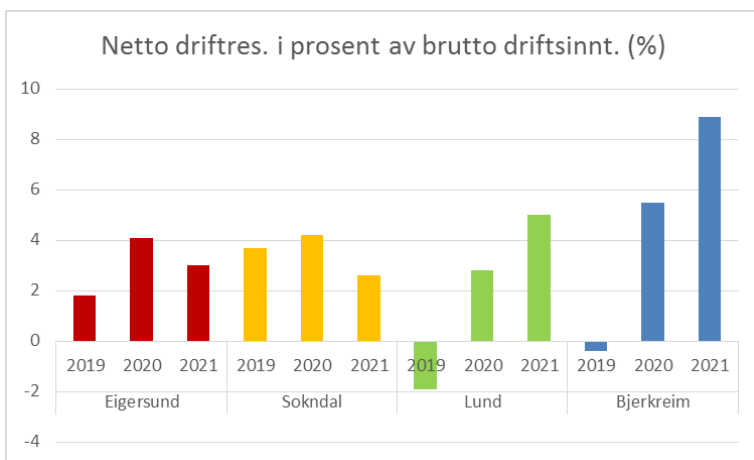
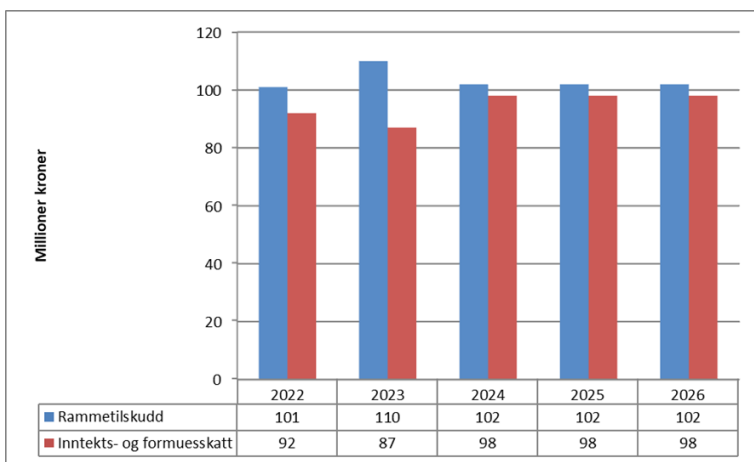
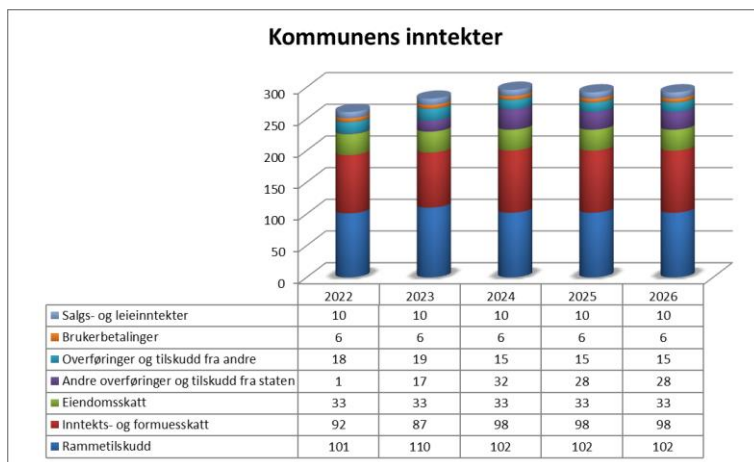
I forslag til statsbudsjett er veksten i frie inntekter for Bjerkreim kommune på 2,9 %. Snittet i Rogaland ligger på 4,0 %, så prosentmessig er det flere kommuner som har større vekst enn Bjerkreim. Vekst i frie inntekter er regnet fra anslag på oppgavekorrigerede frie inntekter 2022 opp mot anslag på frie inntekter 2023. Landsgjennomsnittet er på 3,5 %.

Oversikten over er et anslag, og forslag, på hvilke inntekter kommunen skal ha i årene som kommer. Et anslag som kan styres med politisk vilje og enighet

2.2.1. Rammetilskudd

Størsteparten av kommunenes rammetilskudd fordeles i utgangspunktet med et likt beløp per innbygger, det såkalte innbyggertilskuddet. Beløpet justeres i forhold til endringer fra tidligere år. Bl.a. blir det politisk bestemt hva som skal ligge innbakt i innbyggertilskuddet. I tillegg kan det justeres i forhold til helårsvirkninger/korrigeringer fra tidligere år.

I tabellen under kommer naturressursskatten inn i 2024 ved at vi får en markant økning i skatteinntekter samtidig som netto inntektsutjevning reduseres. Grunnen til inntektsutjevningen reduseres er at Bjerkreim kommune sin prognose for skatt per innbygger som andel av landsgjennomsnittet blir 95,6 %. For 2023 er den på 84,8 %. Naturressursskatten gjør at kommunen får et bortfall i inntektsutjevningen på kroner 3021 kr/innbygger.

	Økonomiplan				
	2022	2023	2024	2025	2026
Innbyggertilskudd	72 860	79 486	80 108	80 579	80 580
Utgiftsutjevning	17 142	15 262	15 347	15 235	15 235
Overgangsordning - INGAR	400	886	-99	-85	-85
Saker med særskilt fordeling	598	1651	1651	1651	1651
Småkommunetillegg	3 017	3 129	3 129	3 129	3 129
Ordinært skjønn	0	0	0	0	0
Endringer i 2022	-3 872	0	0	0	0
Sum rammetilskudd uten innt.utj	90 144	100 413	100 136	100 509	100 511
Netto inntektsutj.	9 942	9 992	1 555	1 555	1 555
Sum rammetilskudd	100 086	110 405	101 691	102 064	102 066
Skatt på formue og inntekt	92 572	86 879	98 305	98 305	98 305
Sum skatt og rammetilskudd	192 657	197 284	199 996	200 369	200 371
Eiendomsskatt	32 800	32 800	32 800	32 800	32 800
Sum skatt og rammetilskudd inkl eskatt	225 457	230 084	232 796	233 169	233 171

2.2.2. Skatt

Utgiftsutjevning (behovsindeks) er en ordning hvor kommunene får kompensasjon for ufrivillige kostnadsforskjeller. Utjevningen skjer ved kostnadsnøkkel som sørger for at en andel av rammetilskuddet blir omfordelt fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet, til kommuner som er dyrere å drive.

For 2022 er Bjerkreim 9,7 % dyrere å drifte i forhold til landsgjennomsnittlig utgiftsbehov/innbygger. Beløpet multipliseres med antall innbyggere, og legges til kommunens inntekt som rammetilskudd.

Kostnadsnøkkelen består av en rekke objektive kriterier, som forklarer hvorfor det er forskjeller i kommunenes utgifter til velferdstjenester. Eksempler på slike kriterier er blant annet antall barn i skolepliktig alder, antall eldre, bosettingsmønster og reiseavstander i kommunen.

Endringer i kriteriedata, befolkningsnedgang og systemendringer i inntektssystemet kan for enkeltkommuner føre til brå nedgang i rammetilskuddet fra et år til det neste. INGAR skal skjerme kommunene mot slike endringer. Ordningen finansieres ved likt trekk per innbygger i alle landets kommuner. Endringer som omfattes av INGAR er strukturelle endringer i inntektssystemet, innlemming av øremerkede tilskudd, endringer i befolkningstall og kriteriedata, og endringer i regionalpolitiske tilskudd.

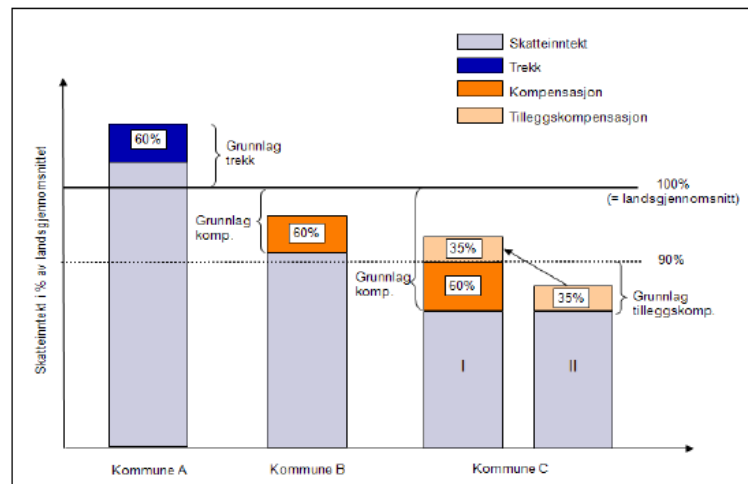
Endringer i skjønntilskuddet, veksttilskuddet, skatteinntektene eller skatteutjevningen inngår ikke i beregningsgrunnlaget for INGAR.

For perioden 2024 – 2026 er beløpet stipulert. Det er stipulert med fallende kompensasjon. Uten stipulering av INGAR for de samme årene ville det vært vanskeligere å budsjettere drift for disse årene. Dette til tross for at inntekten er fallende og ned på det nivået inntektssystemet sier fremtidige inntekter vil ligge på om noen år.

Distriktstilskudd Sør-Norge gis til kommuner i Sør-Norge med særskilte distriktsutfordringer. Distriktsindeks måler graden av distriktsutfordringer i en kommune og består av ulike indikatorer som måler forskjeller i geografi, demografi, arbeidsmarked og levekår. For å kvalifisere for distriktstilskudd Sør-Norge må kommunen ha hatt gjennomsnittlig skatteinntekt de siste tre årene som er lavere enn 120 prosent av landsgjennomsnittet, ha under 3 200 innbyggere eller en distriktsindeks på 46 eller lavere, og ikke motta distriktstilskudd Nord-Norge. Bjerkreim har en distriktsindeks over 46 og dette gir laveste sats per kommune.

Inntektsutjevning skjer gjennom hele året og sammen med utbetaling av rammetilskudd. For 2022 er ikke dette ferdig utregnet før i februar 2023. Dette er en omfordeling av skatteinntekter og modellen viser dette billedlig.

Det er utfordring for oss at vi er så avhengig av de store områdene der vi ikke har påvirkning selv. Sett opp mot nabokommuner ser det ut til at vi er den kommunen som er prosentvis mest avhengig av skatt og rammetilskudd.

2.2.3. Vindkraft

Vindkraft har betydning for energiproduksjon i Norge og for Europa, spesielt i tider med ufred. Produksjonen via vind er liten i forhold til produksjon av energi med vannkraft, men det er et godt supplement som på sikt kan erstatte annen produksjon av kraft. Vind er en ressurs som i fortiden har blitt utnyttet på forskjellige vis.

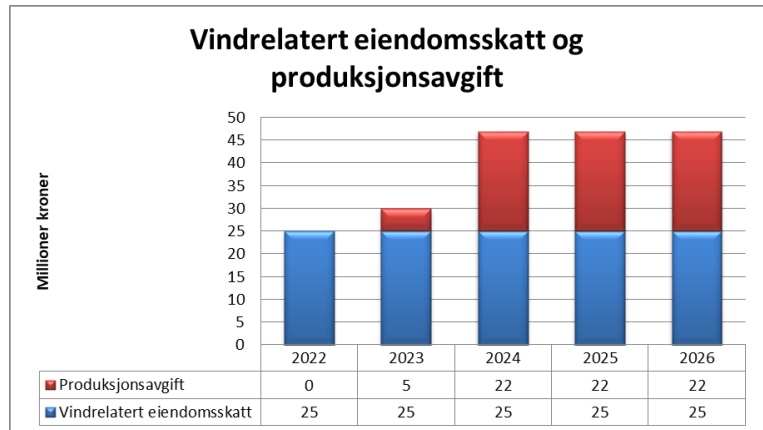
Produksjon av vindkraft, eller etablering av vindkraftanlegg, har skapt, og vil skape, diskusjoner både lokalt og nasjonalt i hvilket omfang dette skal ha. Avhengigheten av strøm som energikilde stabiliseres ikke, men ser heller ut til å være økende.

Bjerkreim kommune er vertskommune for landbasert vindkraftanlegg som produserer energi slik at kommunen er den tredje største produksjonskommunen målt i kWh på slike anlegg. Kommunen innehar med det 6,8 % av all vindkraftproduksjon i et normalår (2020).

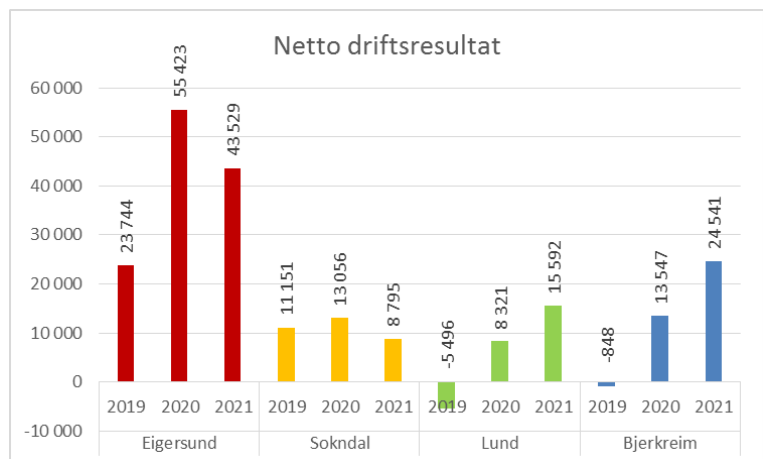
På slike anlegg kan det skrives ut eiendomsskatt med den sats kommunen har bestemt. Dette gjøres og det gir kommunen om lag 25 millioner i inntekter fra vindrelaterte anlegg.

I revidert statsbudsjett fra mai 2021 ble det fra Stortinget sin side vedtatt at kommunene som har vindkraft i sin kommune skulle få ta del i en produksjonsavgift som ble pålagt eierne av vindkraftverk å betale inn til staten. Stortinget påla regjeringen til å komme med en modell i statsbudsjett 2022 for hvordan denne skulle behandles. Ordningen skulle ikke virke før 2023. Virkningstidspunkt ble i mai endret til 1.

juli 2022, med utbetaling 2023. Modellen ble slik at eier betaler 1 øre/kWh vindkraft målt etter produksjon. For Bjerkreim sin del anslås det at normalårsproduksjon er på 1 137 GWh Kommunen hadde budsjettet med inntekt på 5 millioner i 2023 og det ser ut som at dette også blir resultatet.

For 2023 er avgiften foreslått til å bli 2 øre/kWh som sum samlet vil gi kommunen en inntekt på 22 millioner etter prognoser for normalårsproduksjon. Utbetaling av midlene vil skje året etter avgiften er innkrevd av staten. Utbetaling skjer via NVE og da først i 2024.

I tillegg er det foreslått innført en naturressursskatt på landbasert vindkraft på 1,1 øre og på samme grunnlag som produksjonsavgiften. Dette er en skatt og vil derfor være med i kommunenes inntektsutjevningmodell slik at full virkning på inntekt blir det ikke, da dette påvirker netto inntektsutjevning til kommunen. Viser til avsnittene om rammetilskudd og skatt.

Størrelse på både avgift og naturressursskatt bestemmes et år av gangen, men det forutsettes her at størrelsen på både avgift og skatt blir den samme i hele planperioden.

2.2.4. Statlige satsingsområder – ekstra inntekter

Tekst	Millioner kroner	Delkostnadsnøkkel	Kommunen i tusen kr	Effekt	
				helår	År 2
Gratis deltids plass i SFO på 1. trinn - helårseffekt	1 435,4	Grunnskole	990		
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling/oppholdsbetaling i barnehage	1 043,2	Barnehage	508		
Barnekoordinator - helårseffekt av endringer i 2022	83,0	Kommunehelse	54		
Økt basistilskudd til fastleger fra 1. mai	480,0	Kommunehelse	314	472	158
Komp. For kostnader til forvaltning og drift av e-helseløsninger i 2023	9,6	Kommunehelse	6		
Økt veiledende satser for økonomisk sosialhjelp - helårseffekt	144,7	Sosial	47		
Barnevernsreformen	261,4	Barnevern	119		
	3 457,3		2 038		2 038

Kolonnen med millioner kroner er på makronivå, men hva kommunen får i antall tusen kroner er brutt ned på mikronivå ut fra en kostnadsnøkkel. Beløpet som er gitt til kommunen er lagt ut på de enkelte ansvarsområder som satsingsområdet tilhører. Her kan det bli endringer ut fra intern organisering.

2.3. Utgifter

2.3.1. Lønns- og prisutvikling

Lønnsoppgjør som er ferdigforhandlet er med helårsvirkning lagt inn i de økonomiske rammene internt. Det er fortsatt områder som enda ikke er ferdigmeklet, men midler er satt av i budsjettet.

Årslønnsveksten for 2022 er anslått til å bli 3,8 %, men lønnsveksten for 2023 er anslått til å bli 4,2 %. Prisvekst anslås til en vekst på 3,2 %. Den kommunale deflator vil i statsbudsjettet være på 3,7 %.

Når det gjelder prisutvikling kan det dokumenteres at det har vært en prisvekst utenom det vanlige siste halve året. Dette skyldes bl.a. uroligheter i verden som vi lokalt ikke kan påvirke.

2.3.2. Pensjon

Vi har to ulike pensjonsselskaper. Det er Statens Pensjonskasse (SPK) som har undervisningspersonell som kunder, mens alle andre ansatte er knyttet opp til Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Kommunene er underlagt spesielle regler og forskrifter når det gjelder pensjon og regnskaps- og budsjettføringer av disse. Regnskapsmessig viser en til kommunens regnskap for hvert år.

I budsjettssammenheng får vi stipulert et resultat for kommende år. Altså om lag 18 måneder frem i tid. Det er en utfordring å bruke dette til vanlig disponering i budsjettet, men i år er det for hele budsjettperioden ikke tatt hensyn til avsetninger for å nøytralisere resultatet. Dermed brukes bl.a. premieavvik for å dekke over kostnader.

Kommunen har fått beskjed om at reguleringspremien for 2023 blir på hele 9 millioner. Til sammenligning var fakturaen for 2022 på om lag 5 millioner. For å finansiere fakturaen i 2022 ble det brukt om lag 4 millioner fra premiefondet hos KLP. For perioden er det budsjettet med at det skal benyttes 2 millioner hvert enkelt år i perioden. Det vil si at det må finnes inndekning på 7 millioner/år.

En forutsetning i foregående budsjetter var at premieavvik skulle avsettes slik at budsjett på premieavvik skulle gå i balanse og nøytraliseres. Det er stor risiko forbundet med bruken av avviket da det fortsatt er en stipulert og usikker «inntekt». Usikkerheten har vi erfaringer med fra tidligere år og dette er og blir «monopolpenger».

Et positivt premieavvik skal i regnskapet «betales» tilbake over en periode på sju år. Alternativet er at dette «betales» inn året etter det har oppstått. Her brytes gode innarbeidede prinsipper.

2.3.3. Tilskudd private barnehager

Utrekning av tilskudd til private barnehager for 2023 er basert på kommunens regnskap for 2021. Dette er siste godkjente avlagt regnskap som omgjøres til 2023-verdier ved bruk av statsbudsjettets deflatorer for 2022 og 2023.

Etter forskriftene skal kommunen kjøpe plasser/gi tilskudd til private barnehager likt i forhold til hva kommunen selv har av utgift/kostnad per barn i egne barnehager. Økonomisk er det budsjettert med 12,6 millioner i tilskudd hvert enkelt år i planperioden. Budsjettert tilskudd er basert på gode anslag på hvor mange barn som utløser tilskudd på telletidspunkt 15.12 og er med revisjonens godkjenning.

Utbetalinger gjennom året skjer etter to telletidspunkt i den private barnehagen. Telletidspunkt er 15.12 før tilskuddsåret, mens det andre telletidspunktet er satt til oppstartstidspunkt av nytt barnehageår. Endringer i utbetalinger kan skje ved nytt barnehageår avhengig av antall barn i privat barnehage og alderssammensetningen av barna.

2.4. Finansforvaltning

Kommunen har finansreglement som bl.a. sier hvor mye av kommunens lån som skal ha flytende og fast rente. Samt hvilken avdragstid som kan benyttes. Reglementet sier også hvilke plasseringer kommunen kan gjøre. Det sier ikke hvilke plasseringer vi skal ha. Det er valgt en forvaltning med lav risiko. Det vil si at vi ikke kan forvente høy avkastning. Ved at vi velger lav risiko er faren for tap minimale.

Forvaltningen ivaretas slik at lån har forskjellig forfall i kalenderåret og ikke har forfall i ferier eller i perioder man vet at renten er høy og høyere enn normalrenten. I de senere årene er det tatt opp i sertifikater som ikke har lengre løpetid enn seks måneder. Etter denne perioden rulleres lånet og vi får ny rente. Det har også blitt tatt opp lån med faste avdragstørrelser basert på avdragstiden. Dette er innfor det gjeldende reglementet.

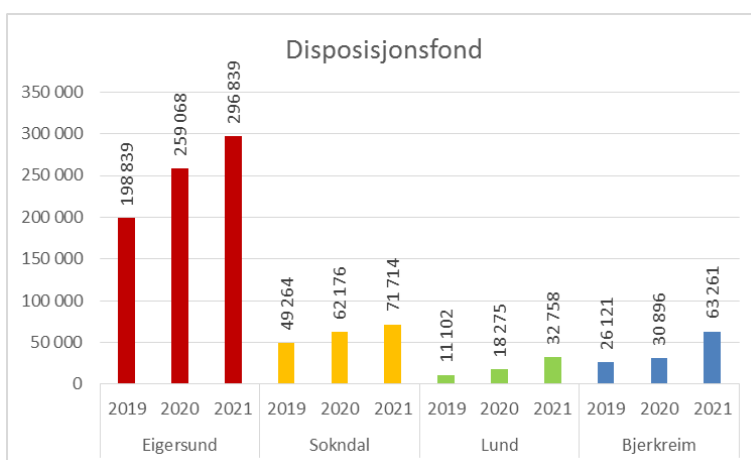
Kommunen låner tradisjonelt hos Husbanken for videre utlån, og i andre banker på vanlige bankvilkår. Vi har fordelt innlån på ordinære lån og sertifikatlån. Sertifikatlån har oftere rulling, men er billigere enn tradisjonelle lån. Sertifikatlån lånes i flytende rente, men det kan inngås rentesikringsavtaler som gir en fast rente, men da med både tak og gulv.

Selv om kommunen har lav gjeld per dags dato, vil kommunen opparbeide seg økt gjeld i form av lån. Kommunen eksponerer seg stort for risiko når det gjelder rentesvingninger. Nå er det budsjettert med budsjettrenter som er anbefalt. Renter og avdrag skal betjenes og kostnaden med avdrag og renter blir finansiert som en del av driften. Slik planen er kommer kommunens gjeld til å øke betydelig i denne økonomiplanperioden. Tabell i dette dokumentet viser at gjeldsgraden i tre år blir liggende på over 100 %. Med fremtidig tilskudd fra husbanken vil gjeldsgraden komme ned på ca. 100% i 2027 og ligge på over de 70 prosentene som er ønskelig i lang tid fremover.

2.4.1. Fondsutvikling

Drift: I hele tusen	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ubundne fond (Disp.fond) IB	30 800	63 143	62 897	52 936	49 887	35 453
Netto bruk av ubundne fond til drift (Disp.fond)	14 148	-246	-9 961	-3 049	-14 434	-16 268
Omklassifisering	18 195	0	0	0	0	0
Ubundne fond (drift) UB	63 143	62 897	52 936	49 887	35 453	19 185
Ubundne fond i % av DI	22,8 %	24,1 %	18,7 %	16,8 %	12,1 %	6,5 %

Som tabellen over viser legges det opp til at disposisjonsfondet tappes for å holde driften. Fondet vil i slutten av perioden være lavere enn styringsmålet som er satt. Det er utover perioden ikke plan for hvordan fondet skal bygges opp igjen eller tappes mer. Det anbefales at endringer i drift må gjøres slik at driftsutgiftene blir lavere enn driftsinntektene samtidig som det legges opp til et netto driftsresultat på 2 % eller høyere. Kommunens buffer for uforutsette utgifter reduseres og kommunens muligheter for å kunne takle økonomiske uforutsette situasjoner svekkes betydelig.

2.5. Nøkkeltall og risiko

Etter § 14-2 i kommuneloven skal kommunestyret vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Alle måltall som er foreslått er målt opp mot kommunens driftsinntekter (DI) og måltallet er i prosent av DI. Måltallene er satt opp slik:

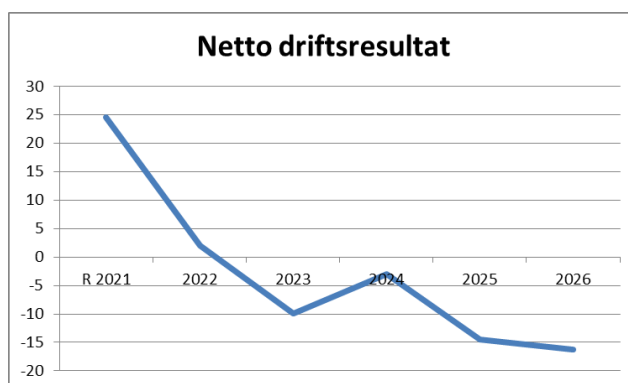
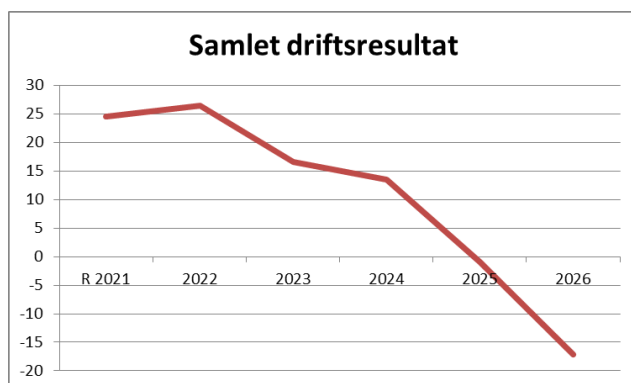
Område	Måltall
Netto driftsresultat i % av DI	2 % eller høyere
Ubundne fond (disposisjonsfond) i % av DI	7 % eller høyere
Gjeldsgrad i % av DI	75 % eller lavere
Egenfinansiering i % av investering i varig driftsmidler	20 % eller høyere

Økonomiske måltall som styringsmål kan være vanskelig å oppfylle da det gir begrensninger på mange tiltak, ønsker og ideer. Å følge måltall er ment å gi en sunn økonomi som er bærekraftig for kommunen over tid. I kommende planperioden vil tre av disse målene være vanskelig å oppnå slik budsjetter er lagt.

Samtidig som en setter måltall vil kommunen de fire neste årene gå med merforbruk - altså et negativt netto driftsresultat. Videreføres driften på dette nivået vil en ha negative driftsresultater utover perioden og dermed ta en veldig stor økonomisk risiko. Derfor må noe strukturelt gjøres. Negative resultater får kommunen tross tilskudd fra Husbanken.

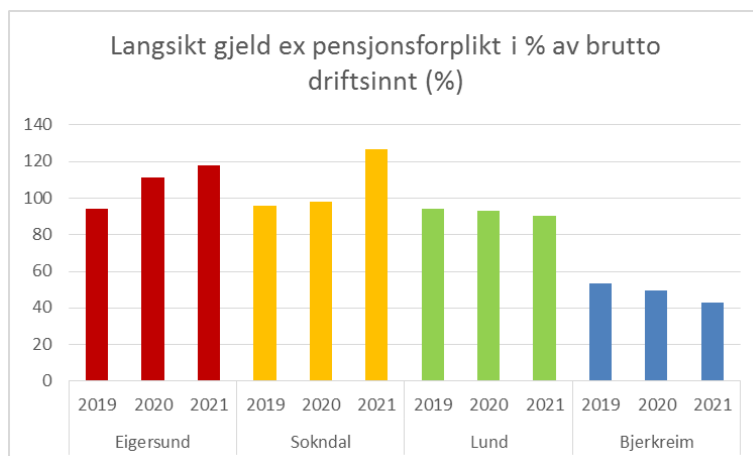
<i>I hele tusen</i>	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Driftsinntekter (DI)	276 528	260 854	283 348	296 839	293 270	293 107
Driftsutgifter	260 254	267 025	299 247	293 001	290 616	290 075
Brutto driftsutgifter	16 274	-6 171	-15 899	3 838	2 654	3 032
Netto finansutgifter	-2 855	-3 965	-6 254	-19 079	-29 280	-31 492
Motpost avskrivninger	11 078	12 185	12 185	12 185	12 185	12 185
Netto driftsresultat	24 497	2 049	-9 968	-3 056	-14 441	-16 275
Netto drif i % av DI	8,9 %	0,8 %	-3,5 %	-1,0 %	-4,9 %	-5,6 %

Tabellen over viser utviklingen på netto driftsresultat i % målt opp mot samlet driftsinntekter (DI). I tabellen er foreslåtte og vedtatte tiltak medregnet. Det innbefatter økte finansutgifter på økt låneopptak. Det legges opp til et merforbruk i perioden som dekkes inn av oppsparte midler. Dette er ikke å anbefale så en strukturell endring må til for å kunne redde økonomien og dermed redusere sjansen for å bli plassert i ROBEK.

<i>I hele tusen</i>	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Gjeld IB	106 204	100 672	121 630	130 030	327 030	424 630
Årets avdrag	9 249	8 400	9 600	18 000	22 400	23 400
Nytt lån	3 717	29 358	18 000	215 000	120 000	2 000
Gjeld UB	100 672	121 630	130 030	327 030	424 630	403 230
Gjeldsgrad % av DI	36,4 %	46,6 %	45,9 %	110,2 %	144,8 %	137,6 %
DI	276 528	260 854	283 348	296 839	293 270	293 107

Gjeldsgraden er netto gjeld målt opp mot driftsinntektene. Anbefalt måltall er 75 % eller lavere. Historisk har kommunen hatt lav netto gjeld men nå er gjeldsgraden betydelig økende. Dette skyldes planer om opplåning for å kunne gjøre investeringer. Noe av investeringen som gjøres kan utløse refusjoner eller tilskudd, men dette er ikke avklart. Skal kommunen oppfylle sitt eget måltall må netto gjeld ikke overstige ca. 210 millioner. Når kommunen har høy gjeld har den også høye avdrag, men kommunen eksponerer seg også på endringer i rente. Når kommunen har høy gjeld, bør det legges opp til en rentebuffer i planperioden. En slik rentebuffer bør være høyere desto lenger ut i perioden planen gjelder. Både i planperioden og årene etter planperioden kommer kommunen til å ha en gjeldsgrad som er høyere enn måltall.

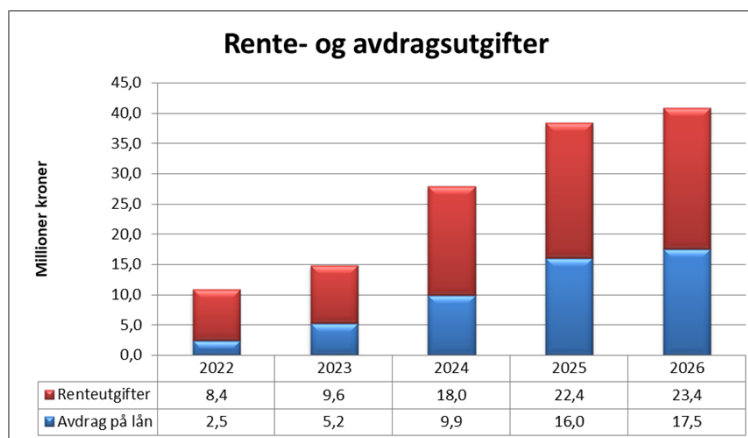
<i>I hele tusen</i>	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Investering i varige driftsmidler	15 745	37 048	25 026	271 000	151 750	3 875
Egenfinansiering	7 804	5 840	5 338	54 212	30 062	1 287
Egenfinansiering	49,6 %	15,8 %	21,3 %	20,0 %	19,8 %	33,2 %

En kommune bør som alle andre ha egenkapital som en del av finansieringen ved investering i varige driftsmidler. Måltall som er satt er at egenkapitalen skal være 20 % eller høyere. Ved at kommunen bruker egenkapital ved investeringer gir det lavere rente og avdragsbelastning på driften. Samtidig reduseres renteksposeringen ved endringer i renten. I tabellen over er egenfinansiering satt sammen av momskompensasjon og bruk av ubundne investeringsfond. I planperioden er det ikke lagt inn overføring fra drift. Kommunen klarer ikke å budsjettere med, eller avsette midler, for å kunne oppnå den tredelingen kommunen selv har satt seg i forhold til fordeling av midler fra vindkraft. Alt går til for å opprettholde driften.

<i>I hele tusen</i>	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Renteutgifter	1 693	2 470	5 237	9 937	16 013	17 500
Avdrag på lån	7 249	8 400	9 600	18 000	22 400	23 400
Brutto finansutgifter	8 942	10 870	14 837	27 937	38 413	40 900
Netto finansutgifter	2 855	3 965	6 254	19 079	29 280	31 492
Brutto finansutg av DI i %	3,2 %	4,2 %	5,2 %	9,4 %	13,1 %	14,0 %
Netto finansutg av DI i %	1,0 %	1,5 %	2,2 %	6,4 %	10,0 %	10,7 %

Denne tabellen viser brutto og netto finansutgifter målt opp mot driftsinntektene kommunen får de neste fire årene. Dette viser hvor mange prosent av driftsinntekten som går med på å betjene kommunens økonomiske forpliktelser før midler kan brukes til drift. Siste linje i tabellen viser at kommunens forpliktelser øker i perioden. Det som er grunnen til økningen er opplåning og økte renter. Den budsjettrenten som er benyttet er 330 basispunkter over hva som var renten på lån i mai 2022. Sagt med andre ord så er 100 basispunkter 1 %. Bare en slik renteøkning spiste opp de økte budsjettrenteutgifter som var lagt inn i forrige økonomiplan og da bare på de lån kommunen allerede hadde på det tidspunktet – ikke på nye lån.

En renteutvikling nå har stabilisert seg på 4,3 prosent +/- . Styringsrenten påvirkes av indre marked (nedkjøling av økonomien) og av hva som skjer i verden for øvrig. Det er forventet at styringsrenten settes opp i november 2022.

2.6. Selvkost

Selvkostkalkyle	Vann	Avløp
A Direkte driftskostnader	1 600 000	1 450 000
B Henførbare indirekte kostnader	0	0
C Kalkulatoriske rentekostnader	404 000	649 000
D Kalkulatoriske avskrivninger	430 000	1 361 000
E Andre inntekter og kostnader	0	0
F Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)	2 434 000	3 460 000
G Gebyrinntekter	2 434 000	3 780 000
H Årets finansielle resultat (G-F)	0	320 000
I Avsetning til selvkostfond og dekkning av fremført underskudd	0	-809 283
J Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0
K Kontrollsum (subsidiert) (H+I+J)	0	-489 283
L Finansiell dekningsgrad	100,0	109,2

Selvkostområdene vann og avløp går for tiden med underskudd og i 2020 ble det fattet vedtak på at opparbeidet underskudd skulle dras med inn i beregningen for neste år. Det er da behov for oppjustering av gebyr på disse tjenestene. Når selvkostfondene er brukt opp går et underskudd direkte på samlet bunnlinje for kommunen. Et fremført underskudd er ikke mulig før kommunestyret har gjort et vedtak på dette. Underskuddene i 2020 og 2021 bidro til et dårligere resultat disse regnskapsårene. Fremtidig overskudd på området skal betales tilbake inntil underskuddet er slettet. Underskudd står i fem år. Det er området avløp som det er behov for å øke gebyrene på da det er et stort underskudd som må tas med videre. Det som bl.a. er med på å øke grunnlaget for gebyrer er den kalkulatoriske renten på alternativ plassering av midler/beløp brukt på området gjennom tiden. For 2021 var renten 1,39 %, mens for 2022 er selvkostrenten på 4,22 %.

Det er lagt opp til finansiell dekningsgrad på over 100 % på området avløp og alt over 100 er med på betale tilbake tidligere års underskudd. Det samlede underskuddet på området er 0,809 millioner.

Fremført underskudd kan dekkes inn hvis det gjøres etter forskriften for området.

2.7. Utbytte

Utbytte	Økonomiplan 2022 - 2025			
	2022	2023	2024	2025
Lyse AS	3 225	3 328	3 430	3 532
Svåheia eiendom AS	300	300	300	300
Dalane Energi AS	3 105	3 277	3 450	3 622
Sum utbytte	6 630	6 905	7 180	7 454

Tabellen over viser budsjetterte inntekter i form av utbytte fra de selskapene vi er medeiere i og som gir utbytte. Usikkerheten her er hvordan selskapenes resultat blir i årene fremover og hvilken utbyttepolitikk eierne setter. Summene i tabellen er enten basert på informasjon fra selskapene eller tidligere utbetalinger fra selskap.

2.8. Netto ramme

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan 2023 - 2026			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Politikk	2 571	3 058	3 116	2 891	3 116	2 891
Sentraladministrasjon	18 120	19 128	23 865	23 595	23 904	23 595
Oppvekst og kultur	83 955	79 472	83 338	83 223	83 352	83 243
Levekår	77 662	77 508	81 960	82 366	84 810	84 468
LMT	15 283	31 420	32 427	30 947	29 966	30 055
Poster på ansvar 123			-15 900	-14 503	-18 827	-17 121

	Regnskap	Budsjett endret	Økonomiplan 2023 - 2026			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
100 Kommunedirektør	3 447	2 885	3 408	3 408	3 408	3 408
110 Ordfører	2 571	3 058	3 116	2 891	3 116	2 891
120 Stab økonomi	3 260	3 100	4 492	4 492	4 492	4 492
122 Økonomi - avskrivning	-1 791	-2 010	-2 010	-2 010	-2 010	-2 010
123 Skatt/rammetilskudd/avdrag/renter	-195 541	-207 439	-222 708	-221 024	-223 150	-222 254
125 Bjerkreim sokn - drift og overføring	3 104	3 184	3 335	3 235	3 235	3 235
126 Tilsyn og kontroll	730	800	869	869	869	869
130 Stab personal- og utvikling	2 720	3 540	5 077	5 060	5 216	5 060
131 Digitalisering/IT	0	1 820	2 748	2 748	2 748	2 748
150 Serviceavdeling/KomDok	4 859	3 799	3 936	3 783	3 936	3 783
200 Oppvekst	9 512	9 217	9 710	9 876	9 970	9 970
221 Vikeså skule	39 220	34 921	36 684	36 684	36 702	36 702
222 Bjerkreim skule	18 532	19 225	19 995	19 963	19 880	19 871
232 Røysekatten barnehage	10 367	10 013	10 636	10 637	10 637	10 637
241 Musikk- og kulturskule	2 455	2 507	2 569	2 419	2 419	2 419
251 Bibliotek	1 384	1 256	1 243	1 243	1 243	1 243
300 Levekår	2 722	2 333	2 433	2 433	2 433	2 433
301 Integrering	0	0	47	47	47	47
310 Helse	9 640	10 253	11 032	10 893	11 243	11 243
330 Barnevern	5 704	5 571	5 872	5 872	5 871	5 871
331 NAV	2 864	3 296	3 242	3 242	3 242	3 242
340 Pleie- og omsorg	56 732	56 055	59 334	59 879	61 974	61 632
400 LMT	7 197	10 193	9 274	9 160	9 160	9 243
401 Bygg og eiendom	3 176	15 903	17 347	15 981	15 000	15 000
402 LMT - selvkost vann	-500	-560	6	6	6	6
403 LMT - selvkost kloakk	-137	-555	6	6	6	6
413 Brann - beredskap, feiing og forebygging	2 655	3 002	3 102	3 102	3 102	3 102
440 Landbruk	2 235	2 249	2 631	2 631	2 631	2 637
441 Skogbruk	20	73	73	73	73	73
500 Kultur	2 485	2 311	2 501	2 401	2 501	2 401

3. Bjerkreim som lokalsamfunn

3.1. Innspill fra kommuneplanen

Gjeldende kommuneplan er godkjent i 2015. Handlingsplanen for denne var for perioden 2014-2018. Det er vedtatt planstrategi i 2020 som sier at vi skal lage ny kommuneplan med både areal- og samfunnsdel.

Mål fra gjeldende kommuneplan vil være gjeldende inntil ny plan er godkjent. Noen av målene er;

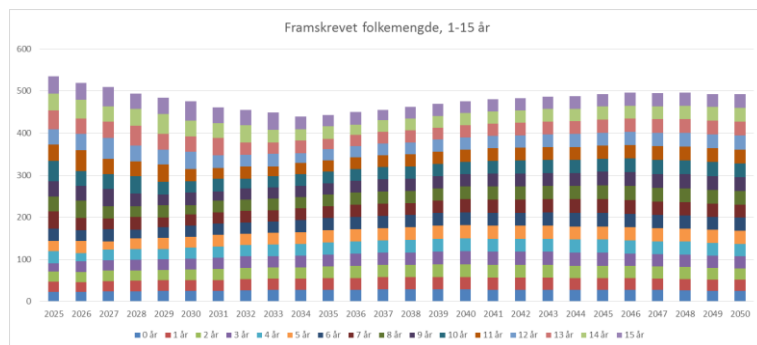
- Være en god kommune å bo og arbeide i.
- Barn og unge skal ha gode oppvekstvilkår, med gode muligheter for lek og læring.
- Ha en god og effektiv helse- og omsorgstjeneste, der brukernes behov i de ulike livsfaser settes i sentrum.
- Være en framtidsrettet samfunnsutvikler som er tilgjengelig og lydhør overfor innbyggere og næringsliv.
- Gjennom planlegging og forvaltning legge til rette for at kommunen, befolkning og næringsliv kan ta miljøvennlige valg.

3.2. Folketallsutvikling framover

Fødselstallet i kommunen har vært synkende de siste årene. Med fødselstall på 20 i 2021, blir dette bare en klasse på ungdomsskolen som i tillegg bare er på middels størrelse når den samles på ungdomsskolen.

	Eigersund			Sokndal			Lund			Bjerkreim		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Befolkning 1. januar	14830	14811	14787	3305	3280	3257	3213	3202	3174	2807	2787	2791
Fødde	152	138	153	30	38	28	29	36	41	25	29	20
Døde	112	132	111	29	31	24	25	21	26	27	17	19
Fødseloverskot	40	6	42	1	7	4	4	15	15	-2	12	1
Innvandring	86	78	99	11	2	15	66	36	19	5	6	8
Utvandring	50	51	70	7	8	3	3	10	15	7	0	5
Nettoinnflytting inkl. inn- og utvandring	-58	-29	27	-26	-30	21	-15	-41	-17	-18	-8	-3
Folkevekst	-19	-24	73	-25	-23	24	-11	-28	4	-20	4	-2

Folketallet i kommunen har vært helt stabilt de siste 10 årene. Det var en økning rundt 2015 som nå er gått tilbake. Framover er det samlet svak nedgang i 2030, før folketallet svakt øker framover. Det er derimot sterk uro over at befolknings sammensetningen blir veldig skjev. Det er sterk nedgang i barn i grunnskolealder og i aldersgruppen for yrkesaktive. Det er derimot sterk vekst i gruppen over 67 år. Dette vil gi kommunen utfordring framover som vi må starte arbeidet med nå.

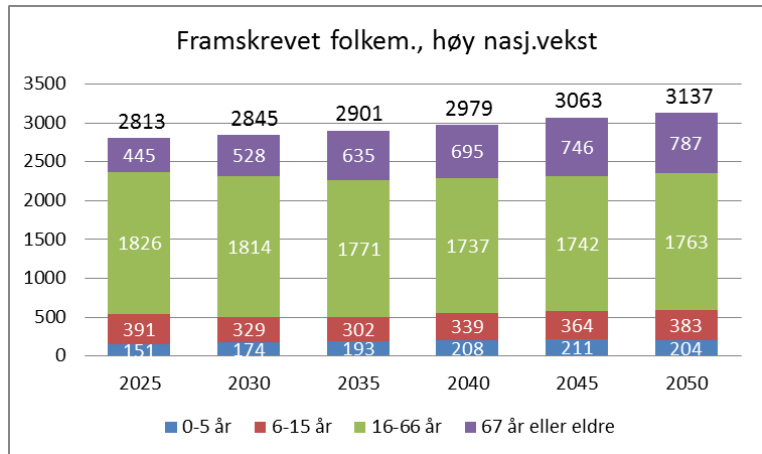
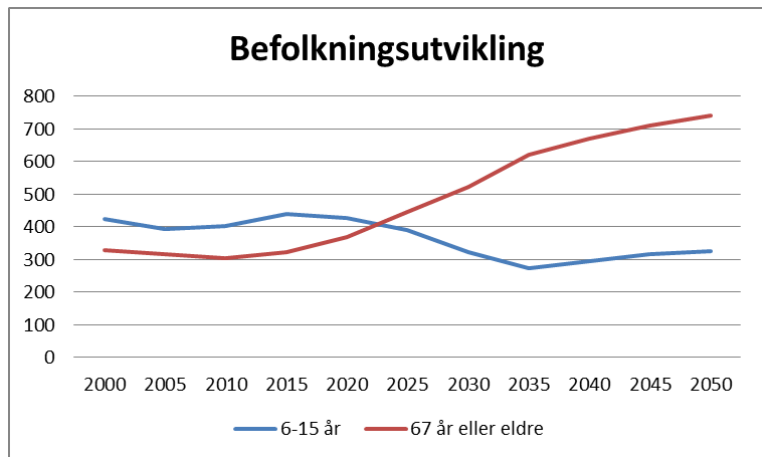
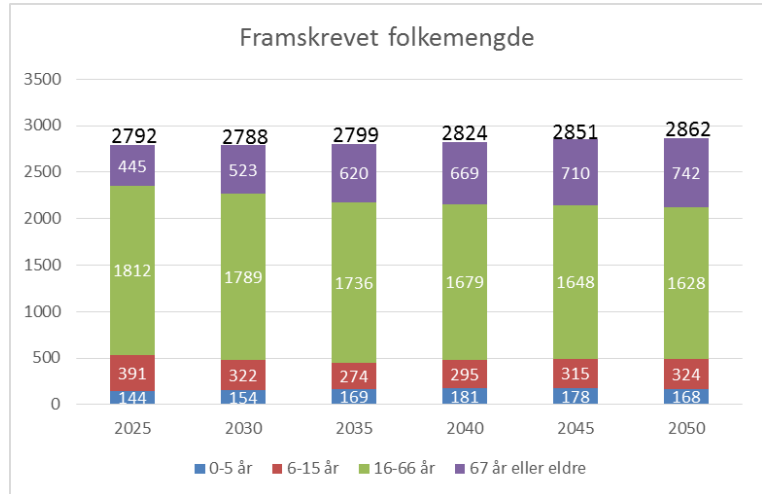

Kommunen må vurdere ulike tiltak for å aktivt kunne håndtere den framtidige befolkningssammensetningen.

Framskriving av folketall 0-15 år separat viser tydelig nedgang. Gruppen hadde makstall i 2015 med 693, i 2022 har vi 598 og framskriving sier minstetall i 2034 med samlet 439 personer og kommer ikke over 500 i perioden fram til 2050. Dette er bekymringsverdig.

Gruppen over 67 år hadde minstetall fra siste 10 år i 2014 med 315 og er i dag 403 personer. Aldersgruppen er ventet å øke til 523 personer i 2030, passerer 600 i 2034, over 700 i 2043. Samlet diagram over gruppene 6-15 år og 67 år og eldre viser tydelig endring i årskullene framover. Dette viser også tydelig behov for ressursinnsats framover.

Det er utfordrende for lokalsamfunnet å ikke klare befolkningsvekst framover. Dersom vi bruker SSB sin modell og tar deres mål for høy nasjonal vekst, vil det vise en noe høyere samlet vekst. Det er ikke vanlig å bruke høy nasjonal vekst som prognose. Selv med denne vil det være andre sammensetninger i gruppene enn det vi har i dag.

3.3. Beredskap

Kommunen har kontinuerlig beredskap innenfor ulike situasjoner med tilhørende ulik innsats.

Vedlikeholdsgruppen – Vaktordning for å kunne ivareta situasjoner som oppstår innen deres ansvarsområder.

Akutt-team – Sykepleiere og fagarbeidere på sykehjemmet som har videreutdanning og rykker ut dersom det er situasjoner i kommunen som er meldt via 113. De deltar på syke-/skadested fram til ambulansetjenesten tar over.

Psykososialt kriseteam – Ulike fagpersoner i kommunen som er i beredskap dersom det skulle være behov for hjelp for enkeltpersoner eller familier/grupper etter at de har gjennomlevd kritiske hendelser.

Kriseledelse – Etableres dersom det er større hendelser som krever at flere instanser i og utenfor kommunen organiseres og samordnes.

3.4. Folkehelse

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel. Arbeidet omfatter ser også på forebygging av psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, og arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Lov om folkehelse pålegger kommunene å ha løpende oversikt over folkehelsen i kommunen og faktorer som kan påvirke faktorer som kan påvirke innbyggernes helse negativt. I ny plan for folkehelse presenteres data fra kommunens oversiktsarbeid og tiltak for å opprettholde god folkehelse i Bjerkreim. Særlige områder er barn/unge og psykisk helse, inaktivitet og ensomhetsutfordringer hos eldre og enslige.

Frivillighet- og folkehelsekoordinator deltar i kommunens arbeid med folkehelse med bakgrunn i kommunens folkehelsedata, og identifiserer områder med behov for tiltak. Videre skal koordinator bidra og legge til rette for samarbeid mellom sektorer og tjenester i forhold til forebygging. Koordinator skal også legge til rette for frivillig innsats som bidrar til et inkluderende lokalsamfunn der flest mulig i alle aldre kan leve aktive og meningsfulle liv. Skjeraberget folkehelsehus er nå tilrettelagt for aktuelle aktiviteter, tjenester og tiltak.

3.4.1. Miljørettet helsevern

Ansvar for miljørettet helsevern tilhører hele kommunen. Miljørettet helsevern kan grovt deles i to deler; en kontroll/tilsynsdel og en forebygging/planleggingsdel.

Dersom det oppstår en miljøhendelse eller ved mistanke om sykdom som skyldes helseskadelige miljøfaktorer skal kommunen iverksette nødvendige tiltak, enten ved selv å håndtere situasjonen eller ved å innhente bistand fra Folkehelseinstituttet eller andre kompetansemiljø.

I tillegg til å ha oversikt over helsetilstanden skal kommunen ha oversikt over faktorer i miljøet som kan ha negativ innvirkning på befolkningens helse. Disse skal legges til grunn for kommunens beredskapsplanlegging. Ulike pandemier kan være eksempler på slike faktorer.

3.5. Arbeidskraft og arbeidsplass

Etter SSB sin oversikt viser det at vi har 1346 sysselsatte som bor i Bjerkreim kommune i 2021. Vi har derimot bare 960 arbeidsplasser. For å dekke behov har vi både ut- og innpendling av arbeidskraft til kommunen.

Oversikten viser at det er behov for flere arbeidsplasser i kommunen. For å kunne øke innbyggere i kommunen, må vi også se på hvordan vi kan øke antall arbeidsplasser. Vi har kapasitet til flere innbyggere og sambygdingen innen barnehage, skole og boområder.

3.6. Nærings- og sentrumsutvikling

3.6.1. Næringsutvikling

Kommunen er i seg selv ikke en næringsutvikler, men formidler virkemiddelapparat slik at private personer og bedrifter kan få hjelp og støtte til sin næringsutvikling.

Birkemoen/Røyslandsdalen

Kommunen har tilgjengelig næringstomter på Birkemoen/Røyslandsdalen. Dette er et område som har vært regulert i mange år. Området er ikke planert og selges som råtomter. Det har vært noe aktivitet i siste periode med slag av areal. Dalane Energi har søkt konsesjon for å få ny kraftlinje og ny transformator til området. Dette vil øke tilgang på kraft i området, og ytterligere stabilisere strømmettet. De har omregulert området til ny trafo.

Hetlandsskogen/North Sea Energy Park

Kommunen er deleier med 17 % i selskapet. Det er regulert 2700 da for kraftintensiv næring, beskrevet som datasenter eller batteriproduksjon. Det er et aktivt og pågående arbeid for å vise området og muligheter i et internasjonalt marked. Det er regionale og nasjonale offentlige aktører som er med på profilering og framvisning av vårt område.

Kommunen deltar med årlig bidrag til deltakelse i New Kaupang. Dette er et selskap i regi av Rogaland fylkeskommune og som hjelper mange kommuner i Rogaland med å fremme sine tomteområder som er tilgjengelige for kraftintensiv næring.

3.6.2. Sentrumsutvikling

Kommunen har fått hjelp av prosjektet «Attraktive tettsteder» i regi av Rogaland fylkeskommune i arbeidet med planer for sentrum på Vikeså. Det er gjennomført parallelloppdrag med arkitekter for å se på muligheter. Kommunen er interessert i at vi kommer videre med regulering av sentrum, samt området langs Skjævelandsånå fra Svelavatnet til fylkesveg 503. Det er satt av noe midler til sentrumsutvikling i denne planen, og noe midler til reguleringsarbeid i fjorårets plan.

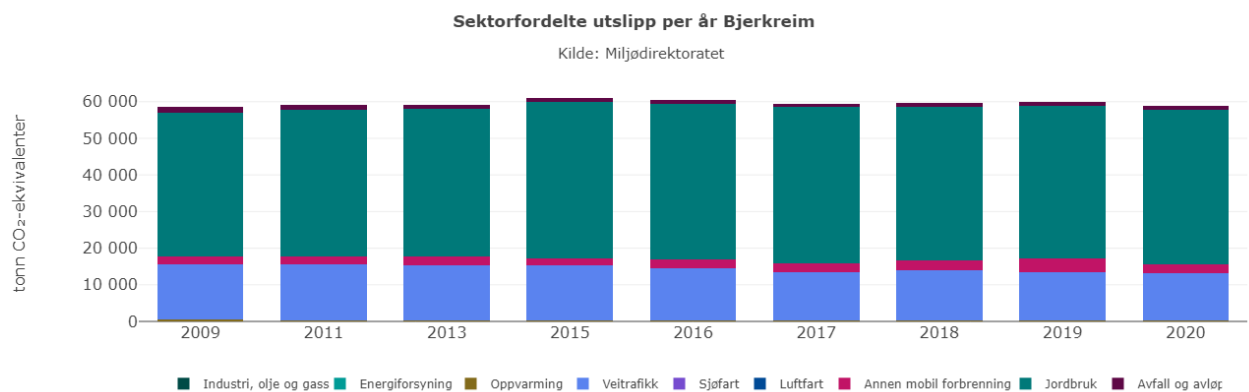
Nye bygg og infrastruktur på Vikeså må legges på flomsikker høyde.

Kommunen ønsker å selge Nesjane 4 til interessenter som vil og kan utvikle området videre.

Arbeidet med planer og regulering av ny E39 fra Bue til Årrestad pågår. Det er en forutsetning for eksisterende planer og utvikling i Vikeså sentrum at veien får kryssplassering på Vikeså. Det er ikke grunnlag for utviding av handelsaktivitet uten at det kommer flere besøkende/handlende til Vikeså. Dette gir også grunnlag for flere arbeidsplasser, mer lokal inntjening og mulig befolkningsvekst.

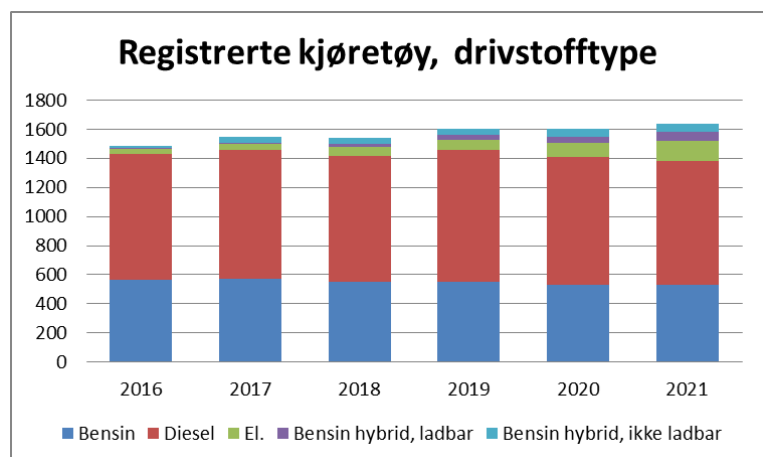
3.7. Klima og miljø

Fra vedtak i kommunestyret 2020 om budsjett for 2021 heter det; «Bjerkreim kommunen må jobbe for å redusere CO₂ utslipp og rapportere oversikt over dette.». Enkelte kommuner rapporterer CO₂-regnskap og budsjetterer med dette sammen med vanlig budsjett. For å komme fram til beregnede tall er det noen beregningsmodeller som er tilgjengelig fra Miljødepartementet. Planleggingsverktøyet «Framsikt» som vi har budsjettert med i 2023, bruker bl.a. dette.

Landbruk er en stor aktør i kommunen. For utslippet vil det også vise igjen med relativt stor del av vårt klimagassutslipp i Bjerkreim. Spesielt er dette klimagasser fra storfe.

For biltrafikk er det svak nedgang i utslipp med at el-bilandel i 2021 er oppe i 8,6 % i kommunen. Registrerte kjøretøy har samlet en vekst på 100 fra 2018 – 2021, mens el-bil i samme perioden har økt med 150.

Ulike tiltak i kommunen er fragmenterte. Bjerkreim kommune har stilt areal hos private grunneiere til disposisjon for produksjon av vindkraft. Vi er et tilrettelagt ladepunkt for elektriske biler. Vi planlegger nytt helsesenter med massivtre, bergvarme og strømproduksjon fra solceller. Vi fornyer kommunale biler mot elektriske. Vi har vært aktiv i klimaskogsatsing.

3.8. Lokaldemokrati

I 2023 er det fylkes- og kommunevalg. Det er lagt inn budsjettmidler for dette.

3.9. Stedsutvikling

Det er et mål at kommuneplanen rulleres i denne kommunestyreperioden. Vi har ikke kommet langt med arbeidet enda. Både samfunnsdelen og arealdelen bør rulleres siden det er lenge siden sist rullering. Samlet vil de sette utviklingskurs for lokalsamfunnet vårt framover.

Helsesenter er under detaljplanlegging. Planleggingen blir fullført nå. Siden statsbudsjettet signaliserer at det ikke blir investeringstilskudd i 2023, må bygging utsettes til 2024 under forutsetning av at det da blir gitt tilskudd.

3.10. Reiseliv og turisme

Destinasjon Bjerkreim – Kommunen har tatt initiativ til satsingen og utarbeidet nettbasert konsept der lokale bedrifter kan vise seg fram. Det er både kommersielle og ikke-kommersielle tilbud som vises på sidene. Det benyttes også aktiv satsing på sosiale medier for å vise fram Destinasjon Bjerkreim. Statistikk viser så langt at sidene har godt besøk.

Suleskarvegen er et samarbeid kommunen vedtok å gå inn i 2021. Vi ble invitert med inn sammen med Gjesdal, Sirdal, Valle, Tokke og Bykle.

Magma Geopark er samarbeid der kommuner og fylkeskommuner i området er medeiere, sammen med flere private aktører. Det er ulike satsinger for å både markere de geologiske områdene, men også for å vise dette fram på ulike måter. Bjerkreim har valgt ut fire fyrtårn for å se spesielt på disse i denne sammenhengen; Stavtjørn, Ørdsalsvatnet, Bjerkreimselva og Gloppedalsura.

Gloppedalsura er forsøkt vist bedre fram i et samarbeid mellom Gjesdal og Bjerkreim kommuner sammen med Magma Geopark. Det er søkt støtte fra Miljødepartementet og Rogaland fylkeskommune i dette arbeidet.

FN-parken er et viktig markeringspunkt i landet. Første norske soldat som falt i FN-tjeneste var fra Bjerkreim. Det er årlig markering i FN-parken på FN-dagen. Parken godt besøkt med sin sentrale plassering langs E39.

3.11. Frivillige lag og organisasjoner

Kommunen har et aktivt lag- og organisasjonsliv innen ulike interesse- og aktivitetsområder. Aktiviteten er stigende etter pandemien. Lag- og organisasjoner er viktig for både for psykisk og fysisk helse for våre innbyggere. Frivillige gjør et viktig arbeid for samlet inkludering, trivsel og tilhørighet i kommunen.

Kommunen kan nå også bidra med utlån av Skjeraberget folkehelsehus til lag og organisasjoner som har ønske om å bruke dette.

4. Intern organisasjon og politisk område

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan 2023 - 2026			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Sentraladministrasjonen	18 120	19 128	23 865	23 595	23 904	23 595
Rådmann	3 447	2 885	3 408	3 408	3 408	3 408
Økonomi	3 260	3 100	4 492	4 492	4 492	4 492
Bjerkreim sokn - drift og tils	3 104	3 184	3 335	3 235	3 235	3 235
Tilsyn og kontroll	730	800	869	869	869	869
Personal- og utvikling	2 720	3 540	5 077	5 060	5 216	5 060
Digitalisering/IT	-	1 820	2 748	2 748	2 748	2 748
Serviceavdeling/KomDok	4 859	3 799	3 936	3 783	3 936	3 783

4.1. Organisasjonskultur

Visjon

Vi har rom for mer

Verdier

Kommunen er selvstendig, sunn og trygg

Vi viser omsorg, åpenhet og likeverd

Lojalitet og rolleforståelse

Ansatte har medvirkning, er profesjonelle og har lojalitet til organisasjonen

Motivasjon og trivsel

Vi er selvstendige, kompetente og ønsker utvikling

Vi samarbeider, gir tilbakemelding, har ros og humor

Ledelse og lederatferd

Vi er positive, tydelige og har forventninger

Vi er rollemodeller, viser tillit og gir ansvar

4.2. Målbilde for organisasjonen

Kvalitet og kompetanse	Tilpasset og bærekraftig økonomi	Effektivitet og utvikling	Systemrettet arbeid	God organisasjonskultur
Kompetanseutvikling etter overordnet kompetanseplan	Budsjettmessig styringsmål	Være endringsorientert og endringsvillig	Felles prosedyrer og rutiner	Fokus på lojalitet og rolleforståelse
Kontinuerlig vurdering av kompetansebehov	Jevnlig involvering og informasjon om budsjett- og økonomiutvikling	Ha system for å sikre effektivitet og kvalitet i ulike arbeidsprosesser	Effektiv målstyring	Bidra til realistisk og godt omdømme
Utarbeide mål som bidrar til kvalitetsutvikling	Fokus på økonomi gjennom økt kompetanse og forståelse	Ta i bruk teknologi for effektivitet og utvikling	Felles internkontrollsystem	Fremme motivasjon og trivsel
Følge opp brukerundersøkelser		Prøve nye verktøy og metoder, innføre det som er bra	Introduksjonskurs for nye ansatte	Åpen og positiv kommunikasjon

4.2.1. Tiltak fra intern organisasjon for å dekke områder i målbildet

Vi fortsetter med de samme områdene også i 2023.

Fokus på økonomi gjennom økt kompetanse og forståelse

For å gi kompetanse og forståelse for påvirkninger, og muligheter for endringer, i de ulike områdenes økonomiske situasjon, vil vi se på kompetanseheving på dette temaet gjennom ledersamlinger og temamøter i 2023. Hverdagsdrift og utvikling i enhetene er stort fokus hos lederne våre.

Være endringsorientert og endringsvillig

Samfunnet og kommunene endrer seg hele tiden. Vi har sett store endringer i hele samfunnet under pandemien og gjennom flyktingestrømmen etter krigen i Ukraina. Det er viktig at vi ser hvordan vi som organisasjon og ledere kan være bevisst endringer som skjer og endringer vi vil skal skje. Vi er midt i et opplegg med ekstern foredragsholder med lederopplæring.

Effektiv målstyring

Vi har ikke fått jobbet med samfunnsdelen til kommuneplanen i 2022. Denne fordrer en del målarbeid. I tillegg vil vi starte nytt planverktøy for budsjett og økonomiarbeid. I dette vil vi også ha stort fokus på målarbeid for drift og utvikling.

Åpen og positiv kommunikasjon

Vi ønsker å kunne ha en åpen og positiv kommunikasjon i og rundt vår organisasjon.

4.3. Organisasjonsavdeling

Fra 1. mai 2022 ble stabsområdet organisasjon opprettet. Dette etter av kommunestyresak som etterspurte en helhetlig sak om organisering. Omorganiseringen resulterte i at Organisasjon og Økonomi ble to stabsområder, i tillegg til kommunalområdene Landbruk, miljø og teknikk, Oppvekst og Levekår.

Organisasjon har tre avdelinger, disse er kommunikasjon og dokumentasjon (tidligere serviceavdelingen), digitalisering/IT og HR og organisasjon. Totalt er det pr i dag 9.6 årsverk tilsatt. Et årsverk står vakant under digitalisering/IT. Vi har nå både juridisk og kommunikasjonsfaglig kapasitet og kompetanse. Dette har vært etterlyst.

Kommunen har en ny mulighet til å koordinere og bedre kommunikasjonsarbeidet. Dette gjelder internt i kommunen, og mot innbyggere, næringsliv og andre målgrupper.

Å ha dialog, være tilgjengelig og lydhør overfor innbyggere er ett av de gjeldende målene i kommuneplanen.

4.4. Økonomiavdeling

Økonomiavdelingen har ansvaret for budsjettering, regnskap, innkjøp, fakturering og innfordring, eiendomsskatt, låneadministrasjon, analyser og økonomisk rapportering/oppfølging. I tillegg bistår avdelingen andre områder hvis dette er nødvendig.

Avdelingen har tett kontakt med revisor og revisjon for både avdelingens virke og andre forvaltningsoppgaver i organisasjonen. Avdelingens satsingsområde er sikkerhet i med at det ikke skal forekomme brudd på forskrifter, lover og regler innen økonomiske og/eller andre tap.

Avdelingen vil ta i bruk teknologi som fremmer effektivitet og utvikling i form av automatisering av arbeidsoppgaver. Dette skjer i samarbeid med program- og systemleverandør og hva som forventes av avdelingen.

Det er foreslått å øke bemanningen med 1 årsverk fra 2023 for å både avhjelpe oppgaver internt i avdelingen, samt å støtte ledere i kommunen ellers.

4.5. Kompetanse og kompetanseutvikling

Vi har stabilitet blant ansatte og lav turn over. Det gir også stabilitet i kompetansen. Kommunen ønsker at ansatte utvider sin kompetanse innen det vi som arbeidsgiver har bruk for. Vi har kompetanseplan for å sikre kompetansebehovet. I tillegg utarbeider kommunalområdene kompetanseutviklingsplaner for å sikre utviklingsbehovet innen lovpålagte tjenester.

Lokal lønnsplan har fokus på lønnstillegg ved utvidet kompetanse for mange yrkesgrupper.

Vi har midler slik at alle ansatte hvert tredje år skal få delta på et personalseminar. Vi har kommunale kriterier for å ivareta faglig innhold på disse.

4.6. Likestilling

Alle arbeidsgivere er gjennom likestillingsloven pålagt å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene. Vi skal fremme likestilling og hindre diskriminering på bakgrunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Kjønnsfordeling blant ledere i kommunen;

	Kvinner	Menn	Samlet
Kommunedirektøren sin ledergruppe	2	4	6
Tjenesteledere	9	3	12
	11	7	18

4.7. Kvalitetsarbeid og Internkontroll

Det er viktig at våre ansatte følger både rutiner og prosedyrer for at vi skal være sikre på at våre innbyggere og brukere får den hjelp og støtte som de trenger og skal ha. For å sikre dette har vi ulike system og metoder.

Kommunen benytter Compilo kvalitetssystem for planer, rutiner og prosedyrer. Planer og prosedyrer er synlige og blir revidert jevnlig i samarbeid med tillitsvalgte og hovedverneombud. Hver leder har ansvar for egne dokument og publiserer planene under sitt delområde.

Innen regnskap er rutiner og prosedyrer sikret med at flere kvitterer før fakturaer betales. Andre steder er det mindre kontrollfunksjoner. Det er viktig med best mulig system bygget opp under trygge omgivelser slik at vi vet det fungerer dersom situasjonene blir mer presset. Det er lettere med feil i pressede situasjoner.

4.7.1. Internkontroll

Kommunen har digitalt avvikssystem som følger organisasjonsstrukturen. Avvik blir sendt nærmeste leder for behandling. Vi følger opp system og statistikk på ledermøter og i AMU.

Barnehage, skole og omsorg har egne systemer for uønskede hendelser. Hendelser registreres Visma Flyt i barnehage og skole, Cosdok for omsorg.

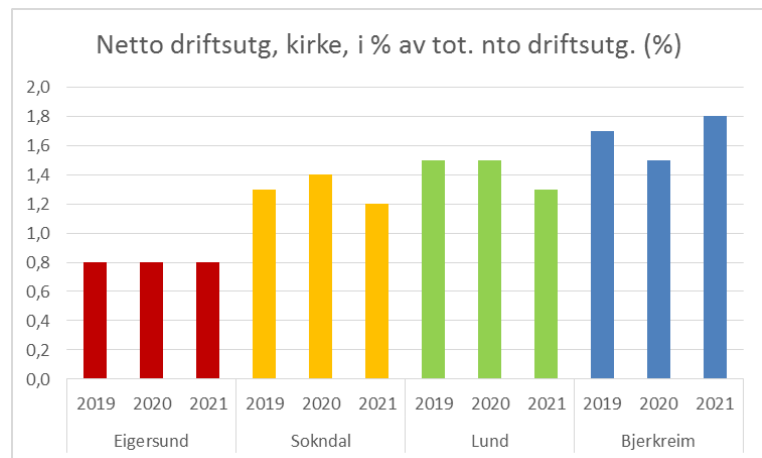
Kontrollutvalget er politisk organ som skal se til at kommunestyret sine vedtak blir iverksatt, og at innbyggerne får tjenester innenfor den kvalitet som blir rett for hvert område. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjoner fra Rogaland Revisjon for å følge opp enkeltområder i kommunen.

4.7.2. Brukerundersøkelser

Kommunen gjennomførte medarbeiderundersøkelse i 2018. Målet var å gjennomføre tilsvarende undersøkelse i 2020. Denne ble utsatt til 2022 på grunn av pandemien.

4.8. Kirken

I budsjett for 2021 la kommunen inn tilskudd til diakon med 25% delfinansiering av stilling på 50% med forutsetning om at statlige tilskudd gjennom bispedømmekontoret skulle dekke resten. I Ksak 025/21 ble det avklart at selv om ikke den statlige delen ble innfridd ville vi likevel gi tilskuddet for perioden til 31.07.22. Tilskuddet er på 170.000 pr år og er ikke trukket. Det er ikke signal på statlig dekning ennå.

Tak på Ivesdal kirke bør utbedres og var budsjettert i 2022. Etter enighet med kirkekontoret er tiltaket flyttet til 2023.

4.9. Politisk område

Budsjettmidler til området består ellers av all godtgjørelse til folkevalgte. Størrelsen på den faste godtgjørelsen er en prosentvis del basert på godtgjørelse til stortingspolitikere.

4.10. Kommunale planer

Oversikten er hentet fra kommunal planstrategi 2020-2024;

Navn på plan	Vedtaksdato/ planperiode	Ansvar	Behovsvurdering av planrevidering	Kompetans e	Mål for vedtak av revidert plan
Kommune- planens samfunnsdel	23.9.2015	Rådmannen		Intern	Skal delvis revideres
Handlingsdelen av kommune- planens samfunnsdel	23.9.2015/ 2014-2018	Rådmannen	Jamfør PBL § 11-1 fjerde ledd skal kommuneplanen ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Kommunen må få dette inn i plansystemet.	Intern	Desember hvert år
Økonomiplan	10.12.2019/ 2020-2023	Økonomi		Intern	Desember hvert år
Kommune- planens arealdel	23.9.2015/ 2014-2026	LMT		Intern	Skal delvis revideres. Dette gjelder for arealformål fritidsbebyg- gelse, næringsomr- åder og infrastruktur til veg
Helhetlig/ overordnet ROS-analyse	14.11.2018	Rådmannen	ROS-analysen belyser ikke hva som er utarbeidet/tilgjengelig av flomsonekart og aktsomhetskart for skred. Den gir dermed ikke noe grunnlag for utarbeiding av planer etter PBL, jf. sivilbeskyttelsesloven § 14. Det er ikke vurdert sannsynlighet for at eksisterende bebygde områder i aktsomhetssoner kan bli rammet av skred og eventuell konsekvens av det. ROS-analysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner og ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.	Intern/ ekstern	Våren 2020
Trafikk- sikkerhetsplan	27.5.2015/ 2015-2019	LMT	Revideres hver kommunestyreperiode	Intern	Våren 2020
Finans- reglement		Økonomi	Krav til finansreglementet er endret i ny kommunelov og ny forskrift om garantier og	Intern	2020

Navn på plan	Vedtaksdato/ planperiode	Ansvar	Behovsvurdering av planrevidering	Kompetans e	Mål for vedtak av revidert plan
			finans- og gjeldsforvaltning fra 1. januar 2020.		
Reguleringsplan for nytt omsorgssenter		LMT	Det må vurderes å utarbeides reguleringsplan for tiltaket.	Intern/ ekstern	2020-2024
Kommunedelplan for helse- og omsorg	2011-2023	Levekår	Integreres i kommunens samfunnsdel	Intern	2021
Rusmiddelpolitisk plan	2020-2024	Levekår / ruskonsulent	Revideres i planperioden	Intern	2020
Plan for kreftomsorg og lindrende behandling	2020-2024	Levekår / Kreftsykepleier	Revideres i planperioden	Intern	2020
Plan for demensomsorgen i Bjerkreim kommune	2018-2022	Levekår / demenskoordinator	Revideres i planperioden	Intern	2022
Boligsosial plan	2016-2020	Serciveavd./ Levekår	Revideres i planperioden	Intern	2020
Helse- og sosialmessig beredskapsplan	2018-2020	Levekår	Skal integreres i overordnet beredskapsplan	Intern	2020
Plan for velferdsteknologi og velferdsteknologiske løsninger	2020-2024	Levekår	Ny plan	Intern	2021
Plan for barn og unge i Bjerkreim kommune	2020-2024	Oppvekst/ levekår	Ny plan	Intern	2021
Handlingsprogram for kultur, idrett og friluftsanlegg	10.12.2019 2020	Kultur		Intern	Årlig
Plan/Strategi for bruk av SMIL-midlene	2021-2024	LMT	Revisjon av eksisterende plan	Intern	2021

5. Tjenester

5.1. Oppvekst og kultur

Kommunalområdet skal gi tjenester til alle barn og unge i barnehage og skole. I tillegg gir området tilbud innenfor kulturskole, bibliotek og kulturområdet generelt.

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan 2023 - 2026			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Oppvekst og kultur	83 955	79 472	83 338	83 223	83 352	83 243
Oppvekst	9 512	9 217	9 710	9 876	9 970	9 970
Vikeså skule	39 220	34 921	36 684	36 684	36 702	36 702
Bjerkreim skule	18 532	19 225	19 995	19 963	19 880	19 871
Røysekatten barnehage	10 367	10 013	10 636	10 637	10 637	10 637
Musikk- og kulturskule	2 455	2 507	2 569	2 419	2 419	2 419
Bibliotek	1 384	1 256	1 243	1 243	1 243	1 243
Kultur	2 485	2 333	2 501	2 401	2 501	2 401

Hovedtabell for budsjett i kommunalområdet

Kort om kommunalområdet sin stab

Staben innen Oppvekst og kultur består av kommunalsjef og rådgiver i 30 % stilling. Rådgiver er i hovedsak knyttet til barnehagefeltet. Staben skal gi systemisk og strategisk støtte til alle enheter som er organisert under oppvekstfeltet. Det er skole, barnehage, kulturavdeling, kulturskole, bibliotek og folkehelse/frivillighetskoordinator.

Spesialpedagogisk hjelp i barnehagene er organisert under stab og består av 1,5 årsverk med spesialpedagoger og 50 % miljøveileder. Teamet gir spesialpedagogisk hjelp til både den kommunale og private barnehagen i kommunen. I driftsbudsjettet til stab inngår spesialpedagogisk hjelp i barnehager, kjøp av PP-tjenester, elevskys og voksenopplæring.

Folkehelse

Avdelingen for folkehelse, frivillighet og friskliv jobber for å fremme helse og forebygge sykdom og skade i befolkningen.

I folkehelsearbeidet jobbes det med å kartlegge befolkningens helsetilstand og utfordringer, og iverksette målrettede folkehelse tiltak for å utjevne sosiale helseforskjeller og bedre helsen. Folkehelsekoordinator leder arbeidsgruppen for folkehelse og er partnerskapskontakt i Partnerskap for folkehelse med Rogaland fylkeskommune.

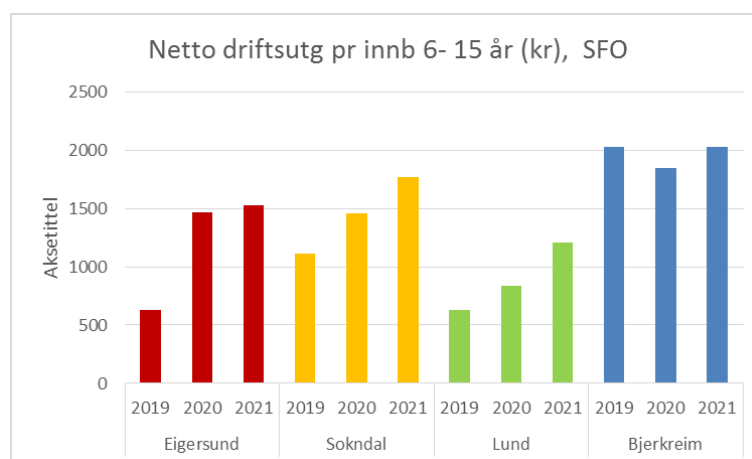
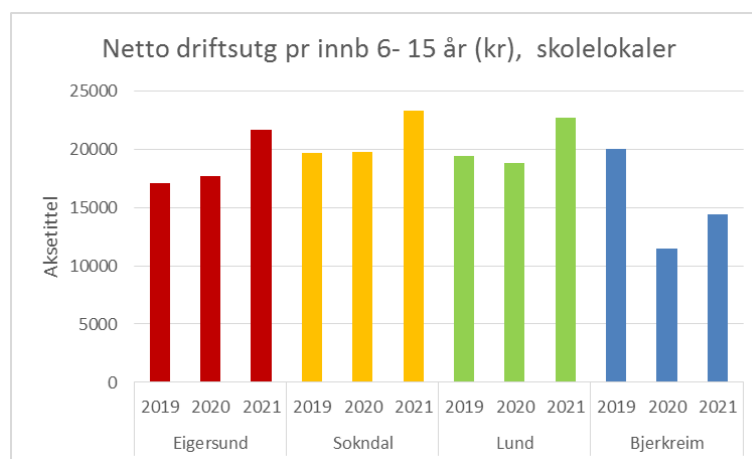
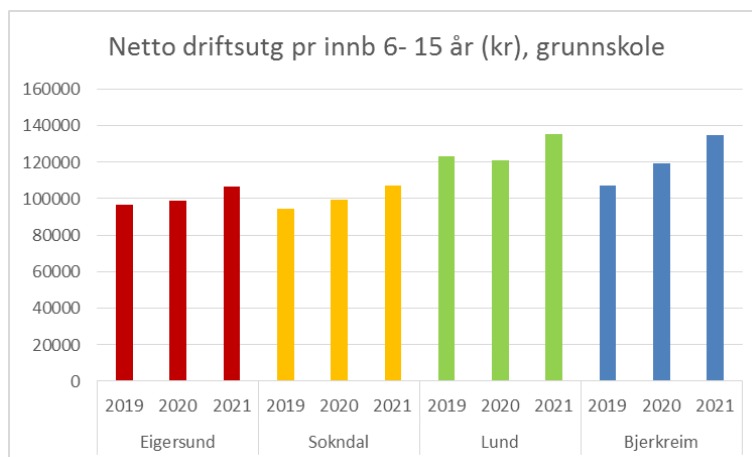
I frivillighetsarbeidet legges det til rette for økt frivillig aktivitet, både i frivillige organisasjoner men også ved å rekruttere og beholde frivillige enkeltpersoner. Bjerkeim kommune har kjøpt lisens til frivilligverktøyet «Friskus» og frivillighetskoordinatoren oppmuntrer og veileder lag og foreninger til å registrere seg der. Det arrangeres ulike møter og workshops med frivilligheten, og i november 2022 arrangeres Frivillighetens dag.

I frisklivsarbeidet jobbes det med å etablere en interkommunal frisklivssentral sammen med Eigersund, Sokndal og Lund kommuner. I tillegg jobbes det med å veilede enkeltindivider og kurse grupper i å endre levevaner, med fokus på kosthold, fysisk aktivitet, søvn og tobakk.

5.1.1. Grunnskole

Innføring av nye læreplanene har gitt et verdiløft. Derfor er det fastsatt ny overordnet del, som utdyper skolens verdigrunnlag. Verdiene skal prege både skolens praksis og det elevene skal lære. Skolen har et dobbelt samfunnsoppdrag. Den skal både danne og utdanne. Verdigrunnlaget i opplæringen handler blant annet om respekt for mennesker og natur og det å verdsette mangfold og likeverd.

Samfunnet endrer seg med ny teknologi, ny kunnskap og nye utfordringer. Dette stiller også krav til fremtidens skole. Derfor har blant annet digitale ferdigheter fått en tydeligere plass i de nye læreplanene. Dette handler også om god digital dømmekraft, kildekritikk og informasjonssikkerhet.

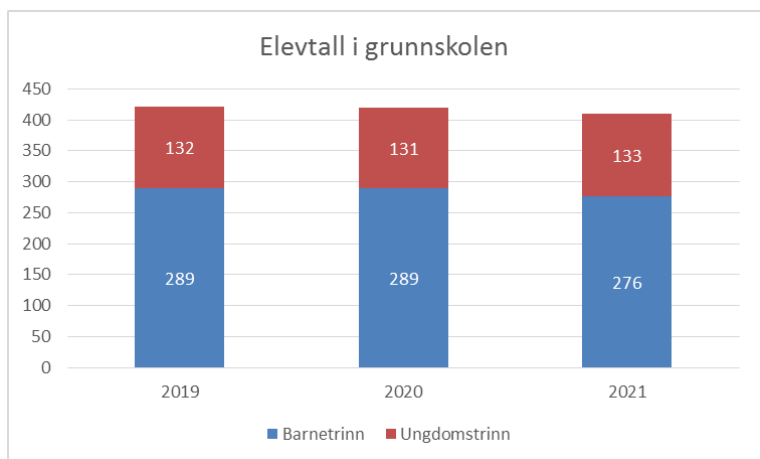
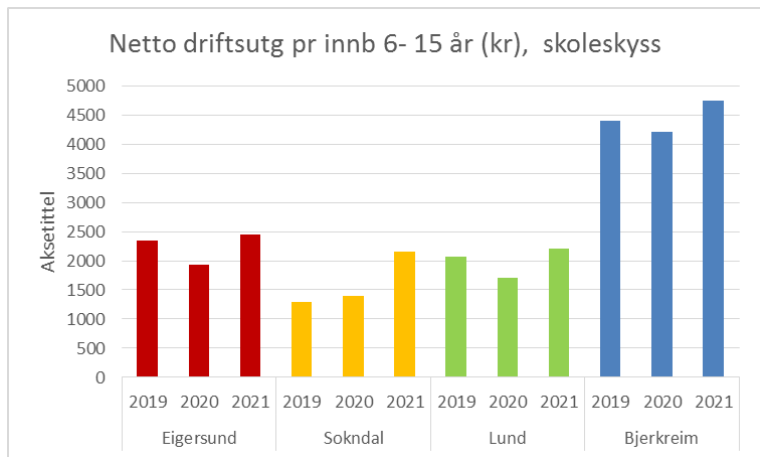

Sammenhengen i læreplanverket er blitt endret både i form og innhold. Flere fag er blitt mer praktiske og utforskende. Det er et økt fokus på læring gjennom lek for de yngste barna. Det skal også bli mer tid til faglig fordypning, og mer praktiske arbeidsmåter. I skolene i Bjerkreim vil dette komme til uttrykk gjennom bruk av naturen som læringsarena.

Tre tverrfaglige temaer gjennomsyrrer fagene: Demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring. Alle handler om sentrale samfunnsutfordringer. Vikeså skule har gjennomført miljøfyrtårnsertifisering, for å synliggjøre bærekraftig utvikling og klima. Trolig skal Bjerkreim skule gjøre det samme. Tverrfaglige tema, faglig fokus og opplæring i grunnleggende ferdigheter skal sørge for at våre skoler utdanner elever som er klar for fremtiden.

Elevtall i skolene:

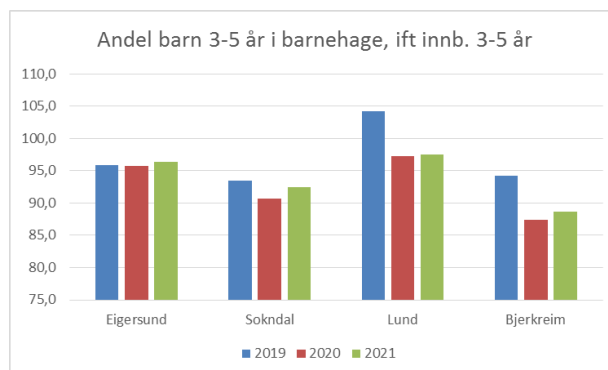
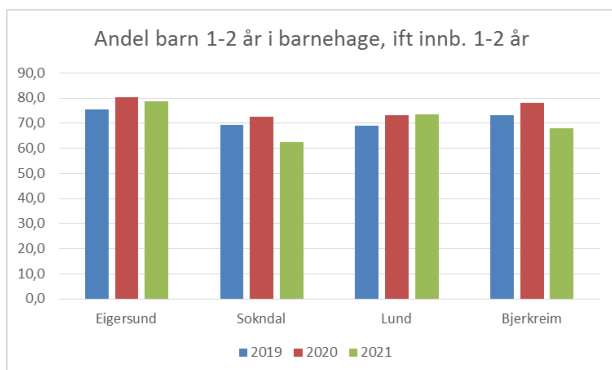
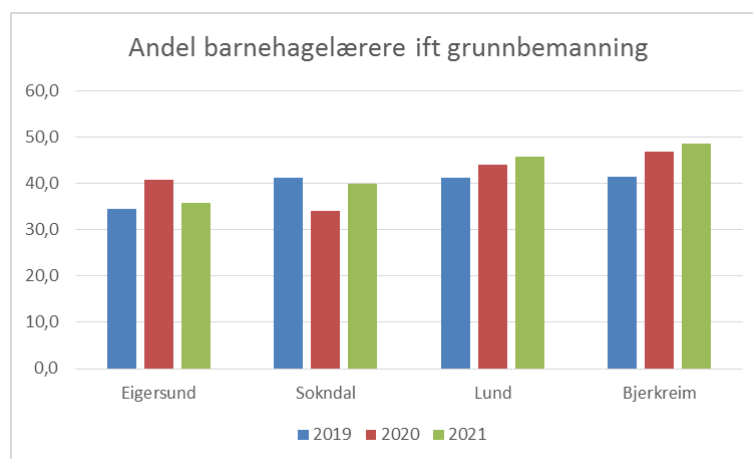
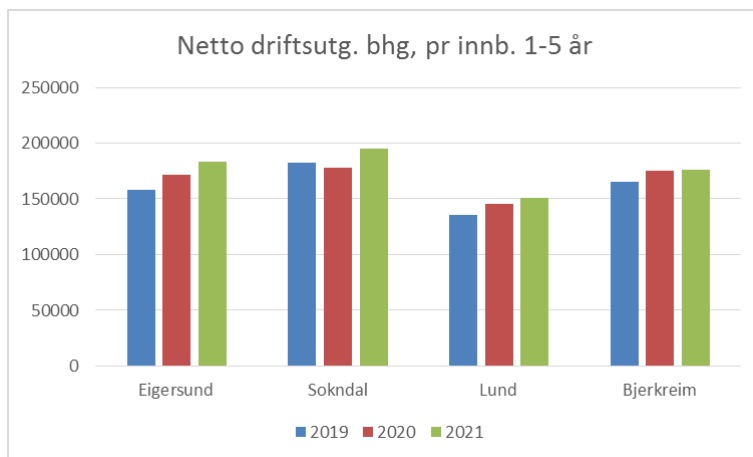
Skoleår	Bjerkreim skule	Vikeså skule	Sum
2021-22	110	299	409
2020-21	117	303	420
2019-20	117	304	421
2018-19	127	313	440

5.1.2. Barnehager

Alle barn skal få et godt barnehagetilbud, uansett hvor de bor og hvilken barnehage de går i. Rammeplan for barnehagen som trådte i kraft høsten 2017, bygger videre på den norske barnehagetradisjonen der omsorg, lek, læring og danning ses i sammenheng. Leken har en fremtredende og sentral plass. Samtidig tar planen hensyn til at barnehagehverdagen har endret seg. Den er tydeligere når det gjelder barnehagens forpliktelser til et systematisk pedagogisk arbeid. Rammeplanen er ett av flere viktige skritt i retning av en god barnehage for alle barn. For å lykkes med å utvikle kvaliteten og med å realisere krav, må vi drive målrettet kompetansebygging.

Barnehagen skal være et sted der de ansatte har mulighet til å utvikle seg faglig individuelt og i felleskap. Dette krever kompetent og oppdatert ledelse. Med revidert kompetansestrategi (REKOM - regional kompetanseutvikling) ønsker regjeringen å tydeliggjøre ulike aktørenes roller og ansvar for kompetanseutvikling og legger til grunn et godt samarbeid i sektor for å nå strategiens mål.

Kompetansestrategien fram mot 2025 har blant annet delmål om at minst 50 % av ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere, minst 25 % av de ansatte i barnehagen skal være barne- og ungdomsarbeidere og at andelen styrere og barnehagelærere med mastergrad i barnehagen økes.

Barn i barnehage (pr. nov. 22):

	1-2 år	3-5 år	Sum bhg
Røysekatten bhg	19	47	66
Storafjellet FUS bhg	20	51	71
Sum alder	39	98	137

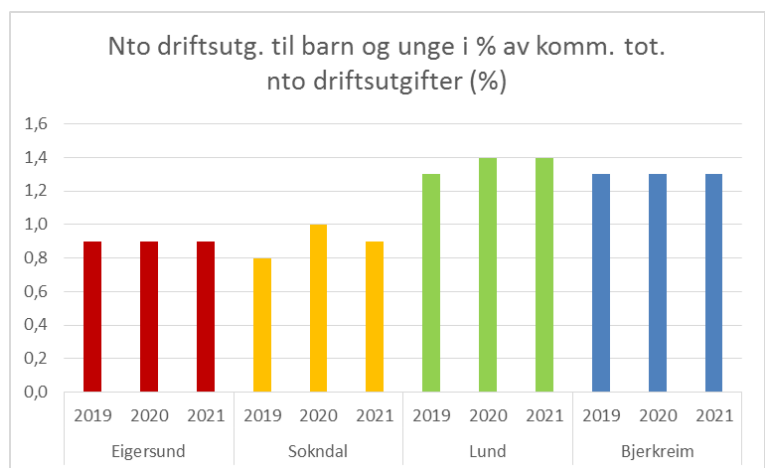
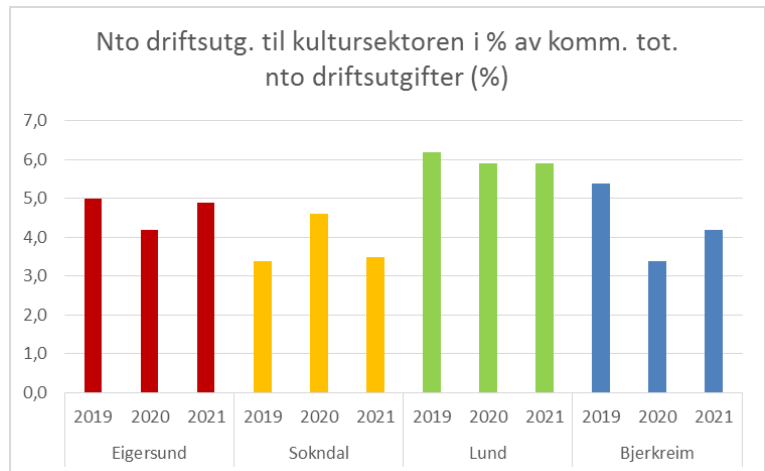
5.1.3. Kultur

Kulturavdelingen

Kulturkontoret i Bjerkreim ønsker å legge til rette for utvikling av lokal kulturell identitet. Målet er å gi et allsidig kulturtilbud der hver enkelt kan finne aktiviteter som gir dem en meningsfull fritid.

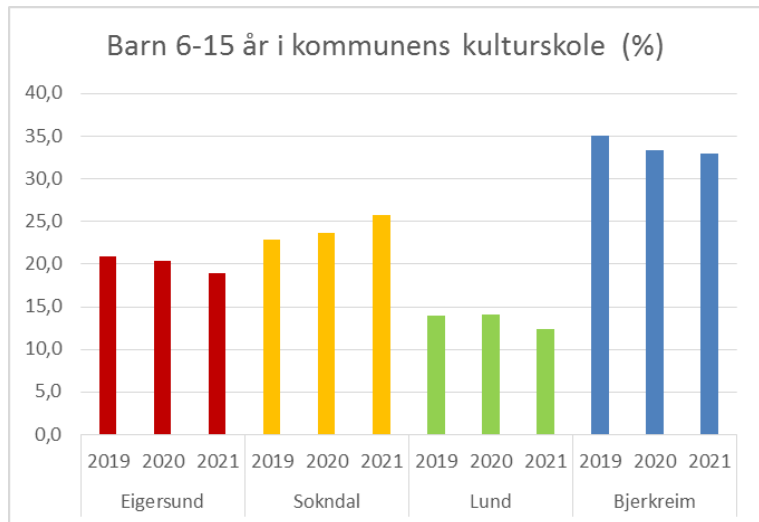
Kulturkontoret står for blant annet å lage kulturarrangementer (17. maifeiring, UKM, kulturdagen mm), dele ut ulike kulturtilskudd, og tilrettelegge for tildeling av ulike priser som kulturpris og byggeskikkpris. Kulturkontoret opprettholder kommunens kontakt med frivillige lag og foreninger, legger til rette for søknader om spillemidler, arrangerer offentlig svømmetilbud, og drifter Kløgetvedttunet. Annethvert år arrangeres Dalane Kulturfestival i samarbeid med de andre Dalane – kommunene. Ordningene «Den kulturelle skolesekken» og «Den kulturelle Spaserstokken» organiseres gjennom kulturkontoret, samt en del av arbeidet rundt reiseliv og friluftsliv.

Kulturavdelingen er med på utvikling av reiselivsportalen Destinasjon Bjerkreim, samt videreutvikling av Kulturpark Svelavatnet. Leder også arbeidsgruppa for det fireårige prosjektet Bjerkreim Syngende kommune. Samarbeider med landbruksavdelingen om den løpende aktiviteten rundt turstier, naturforvaltning og friluftsliv. Samarbeider med Frivillighet- og folkehelsekoordinatoren om utvikling av nye aktivitetsarenaer som Dagsturhytta ved Ørsdalsvatnet og Skjeraberget Folkehelsehus.

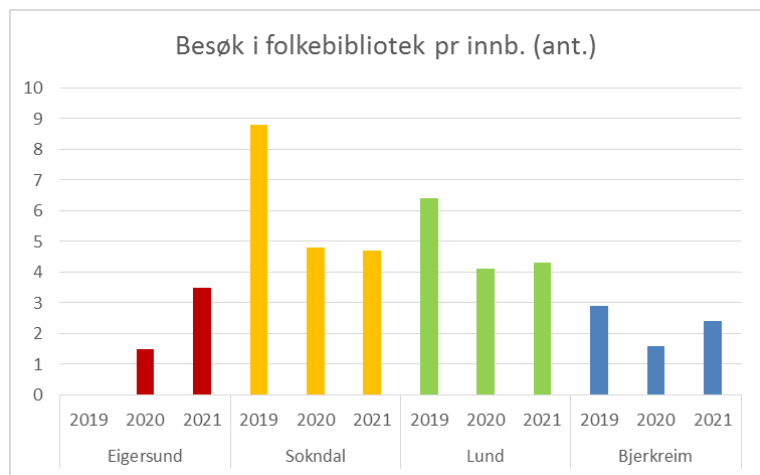
Kulturskole

Kulturskolen har et allsidig tilbud innen områdene musikk, dans, teater og kunstoppplæring. Kulturskolen er en viktig faktor innenfor kommunens kulturliv, og kulturskoleelever deltar på de fleste større kulturarrangementer i kommunen. Det er også en teknisk gruppe som jobber med lyd/ lys, og som deltar på arrangementer i regi av kommunen/ kirka/bedehus/samfunnshus mm. Kulturskolen gir tilbud fra barnehagealder og oppover, også til voksne elever dersom det er ledige plasser.

Bibliotek

Biblioteket har to ansatte med totalt 1,12 stilling i folkebiblioteket. Noen timer for skolen kommer i tillegg. Folkebiblioteket skaffer og formidler litteratur og informasjon, både til fornøyelse og utdanning, gratis for brukerne. Vi vil også være et møtested, og inviterer innimellom til arrangement og lesekampanje.

5.2. Levekår

Visjonen innenfor levekårsområdet omfattes av verdiene trygghet, trivsel og tilgjengelighet. Innenfor levekårsområdet arbeides det aktivt for at denne visjonen skal gjenkjennes i alle enheter.

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan 2023 - 2026			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Levekår	77 662	77 508	81 960	82 366	84 810	84 468
Levekår	2 722	2 333	2 433	2 433	2 433	2 433
Integrering	-	-	47	47	47	47
Helse	9 640	10 253	11 032	10 893	11 243	11 243
Barnevern	5 704	5 571	5 872	5 872	5 871	5 871
NAV	2 864	3 296	3 242	3 242	3 242	3 242
Pleie- og omsorg	56 732	56 055	59 334	59 879	61 974	61 632

Hovedtabell for budsjett i kommunalområdet

Staben i Levekår består av kommunalsjef i 100% stilling og rådgiver i 30% stilling. Rådgiver har i tillegg 20% stilling innenfor velferdsteknologi og 20% stilling som beredskapskoordinator. Kommunalsjef er ansvarlig for strategi og ledelse, personalforvaltning, økonomistyring, kompetanseutvikling og drift innenfor levekårsområdet. Rådgivers ansvarsområder er innovasjonsarbeid, systemutvikling og kvalitetsforbedringsarbeid. I tillegg har rådgiver ansvar for å koordinere beredskapsarbeidet i kommunen.

Koordinerende enhet

Kommunen skal ha en koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering (jfr. Helse- og omsorgstjenesteloven §7-3). Enheten skal bidra til å sikre et helhetlig og koordinert tilbud til pasienter og brukere med behov for tjenester fra flere områder.

Stillingen er beregnet til 30% og har foreløpig vært levekårsjefs ansvar. Denne tas med i vurderingen ift forlag til ny organisering i PLO for 2023.

Det er fra 2022 kommet krav om barnekoordinator i kommunene. Denne er foreløpig er lokalisert under helse.

SLT-koordinator

SLT står for «Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak». Målet med SLT er å sikre at ressursene som finnes i kommunen og hos politiet blir koordinert når det er behov for tverrfaglig innsats. Det praktiske ansvaret for tiltak ligger i enhetene i både Oppvekst og Levekår. I et forebyggende

perspektiv er mange tiltak rettet mot barn og unge. Fokusområder er eksempelvis rusforebygging, trafiksikkert, bruk av sosiale medier og bildedeling mm. Det har blitt nasjonalt fokus på at barn og unges psykososiale utvikling på ulike måter kan ha blitt påvirket etter ulike tiltak under koronapandemien.

Velferdsteknologi

Bjerkreim kommune er med i Nasjonalt velferdsteknologiprogram. Dette skulle etter planen være ut 2020. I Hurdalsplattformen er det videreført til 2024. Vi tar i bruk velferdsteknologiske løsninger stort sett i Pleie- og omsorgstjenestene, men løsningene må også ses i sammenheng med øvrige digitaliserings-, effektiviserings- og teknologiseringer i kommunen. Den tekniske utviklingen går fort. Et sentralt mål med deltagelse i prosjektet er å sikre tilstrekkelig kunnskaps- og kompetansegrunnlag når kommunen tar strategiske beslutninger om teknologi som skal anskaffes til det nye helsesenteret.

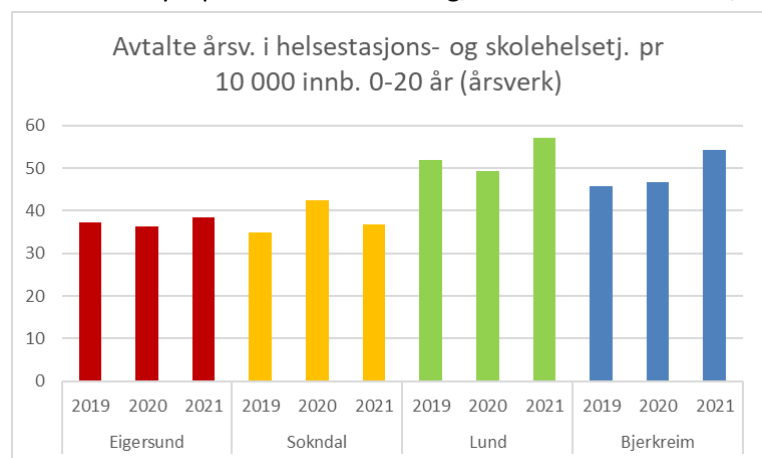
Kreftkoordinator

Kreftkoordinator arbeider 20 % stilling i stab, og har i tillegg 20 % som kreftsykepleier i pleie- og omsorgstjenesten. Kreftkoordinator har ansvar for alle kreftpasienter som ikke får samtidige tjenester fra pleie- og omsorgstjenesten. Dette betyr i praksis ofte yngre kreftpasienter som er under pågående behandling, pasienter i rehabilitering, eller pasienter med kompleks sykdom. Et samarbeid mellom ulike aktører og nivåer er en forutsetning for å lykkes i dette arbeidet. Utfordringene er størst når mange trenger tett oppfølging samtidig, og spesielt når barn er involvert som pårørende.

De siste årene er det innført pakkeforløp innenfor en rekke diagnoseområder. Felles for pakkeforløpene er at de skal styrke samhandlingen mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. I pakkeforløpet tydeliggjøres ansvaret hos begge partene.

5.2.1. Helse

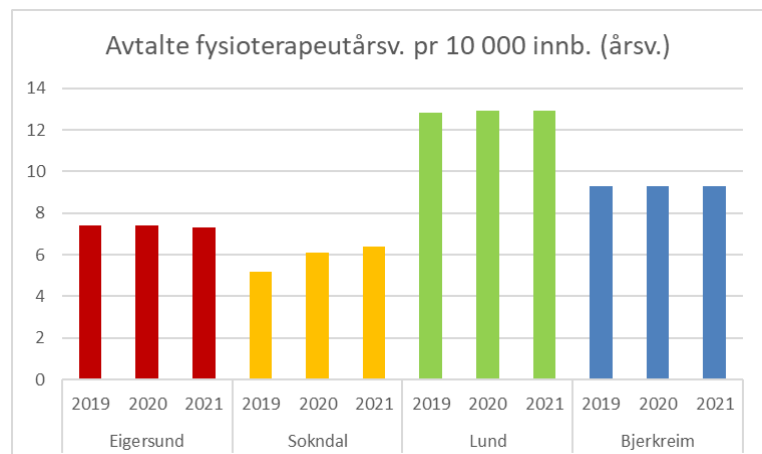
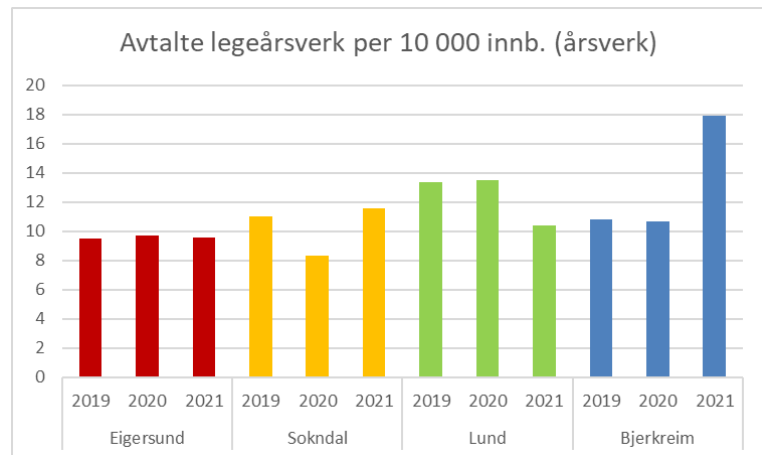
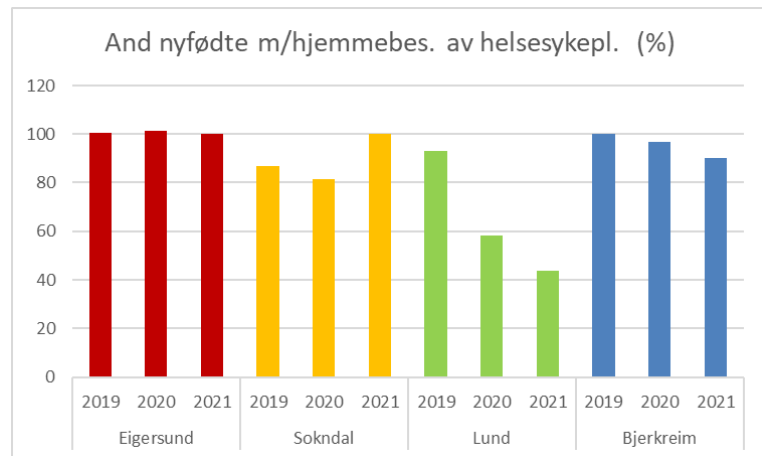
Helsestasjons- og skolehelsetjenesten består av helsesykepleiere i 200 % stilling, 100 % familieveileder, 50 % jordmor, samt lege og fysioterapeut. Hovedarbeidsoppgaver er å drive forebyggende og helsefremmende arbeid for gravide, barn og unge fra 0-20 år. I 2023 vil vi øke bemanningen med 50 % helsesykepleier for å øke tilstedeværelse i skolehelsetjenesten. Vi vil også utvikle helsestasjon for ungdom, øke fokus på ungdom og psykisk helse.

Helsestasjonen vil i 2023 fortsette å videreutvikle tilbudet om oppfølging av barn og unge med overvekt. Dette er et tverrfaglig samarbeid med Bevegelsesklubben og frisklivs- og folkehelsekoordinator. Vi vil også se mer på hva som kan gjøres med tanke på forebygging innen området.

Legetjenesten er privat og består nå av 3 årsverk etter at ny legehjemmel på 100 % ble tilført i 2021. Den kommunale delen av legetjenesten består av 100 % turnuslegestilling og 67 % legetjeneste. Stillingsressursen er fordelt på 27 % kommuneoverlege, og 40 % tilsyns- og helsestasjonslege. Kommunen har interkommunal samarbeidsavtale i forhold til legevakt.

Det er kommunal driftsavtale for fysioterapeuter på Bevegelsesklubben med 2 x 80 %. Det er ønske om økt driftstilskudd med 70 %. Dette er foreslått senere i perioden. Vi har også kommunal fysioterapeut organisert under pleie- og omsorgstjenesten.

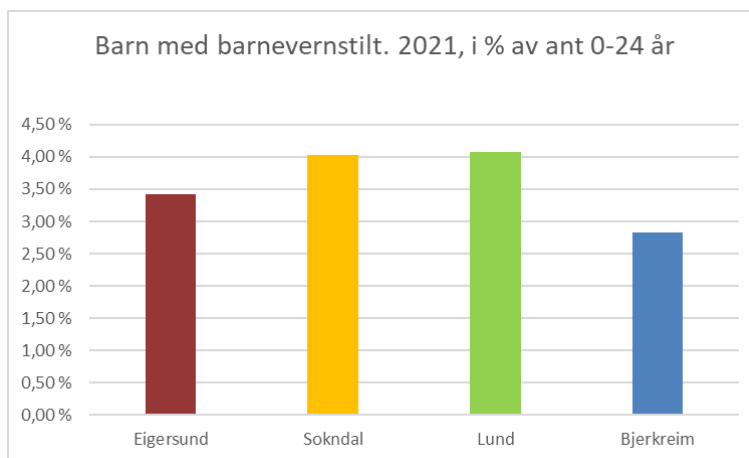
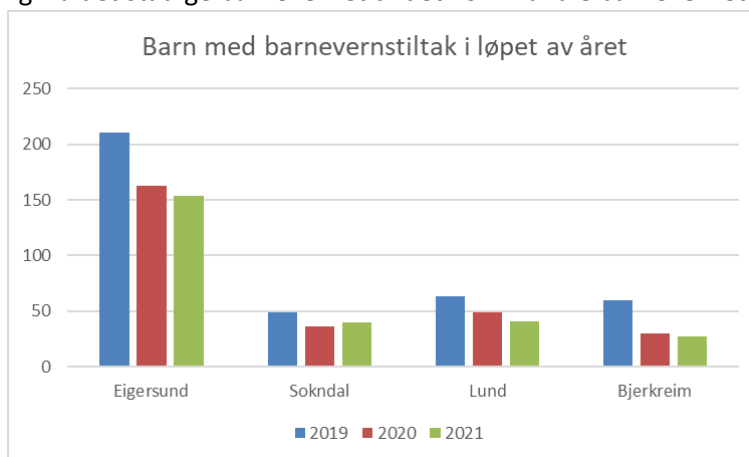
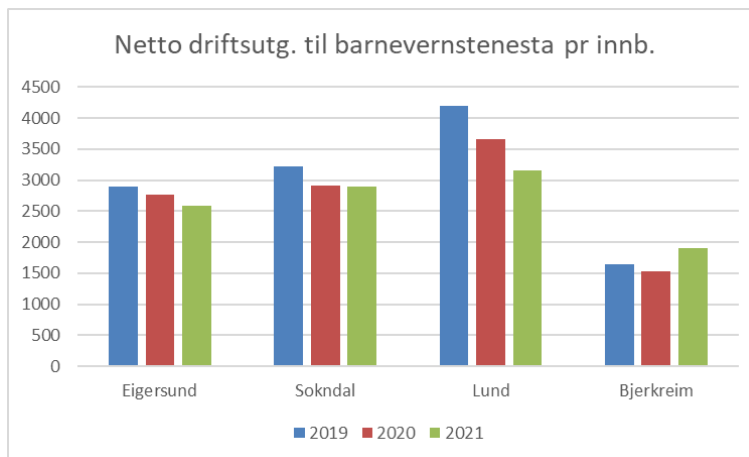
5.2.2. Barnevern

Barneverntjenesten består av 4,7 årsverk inkl. merkantil og barnevernleder.

Barnevernet skal bidra til å sikre at barn og unge som lever under vanskelige forhold får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid. I tillegg skal tjenesten bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Barnevernreformen/oppvekstreformen startet i 2022 og førte til oppgaveoverføring fra det statlige barnevernet til det kommunale barnevernet.

Det har medført behov for ekstra ressurser. Det ble lokalt vedtatt økning fra 3,7 årsverk til 4,7 årsverk i 2021. Dette var basert på nasjonale signal. Det kom ikke midler i overføring og er derfor i manko. Reformen har som intensjon å styrke det forebyggende arbeidet, gi rett hjelp tidlig og styrke rettsikkerheten til familier. Det blir høyere egenandeler for kommunen for kjøp av beredskapshjem og institusjonsplass. Fra 2023 trer ny barnevernlov i kraft.

5.2.3. NAV

Det er samarbeid mellom Eigersund, Sokndal og Bjerkreim kommuner der Eigersund er vertskommune og gir tjenester i alle kommunene med økonomisk sosialhjelp til alle innbyggere inkludert flyktninger.

NAV sine kjerneoppgaver er å bidra til å skape et inkluderende samfunn samt et velfungerende og inkluderende arbeidsmarked. I tillegg skal NAV ivareta vanskeligstilte gruppers behov, utjevne sosiale forskjeller og bekjempe fattigdom. NAV har ansvar for å sikre inntekt ved arbeidsløshet, svangerskap og fødsel, sykdom og skade, uførhet og dødsfall.

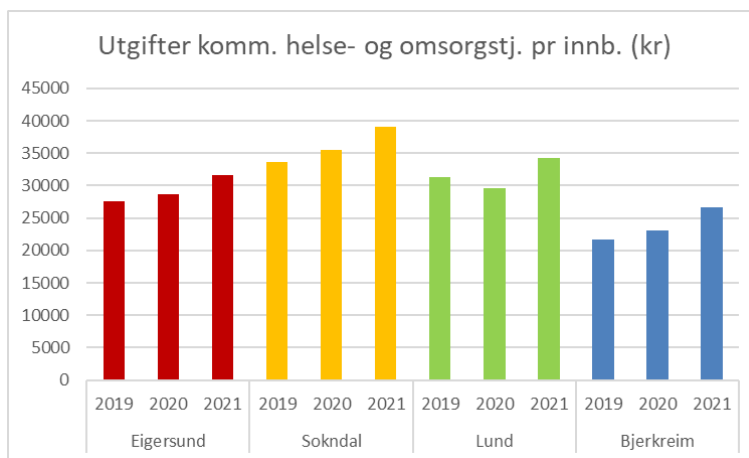
Situasjonen i Europa med Russlands invasjon av Ukraina i februar 2022 har ført til et tett samarbeid med integreringsenheten for å sørge for at flyktingene får det de har rett og krav på. Vi har og samarbeids- møter, ansvarsgruppemøter med f.eks. barnevern, psykisk helse og leger. Ordningen med lokalt NAV-kontor i Bjerkreim en gang i uken fortsetter som tidligere.

5.2.4. Pleie- og omsorgstjenester

Omsorgstjenesten gir tilbud til innbyggere i alle aldersgrupper, fra små barn i miljøtjenesten og fysioterapitjenesten til de eldste eldre ved langtidsplasser i institusjon.

Sammenheng og koordinering av tjenestetilbudene fremstår som en viktig faktor i opplevelsen av gode tjenester for brukergruppene våre.

Det satses aktivt på videreutdanninger og kompetanseutvikling i tjenestene for å kunne møte nye og stadig mer komplekse faglige utfordringer.

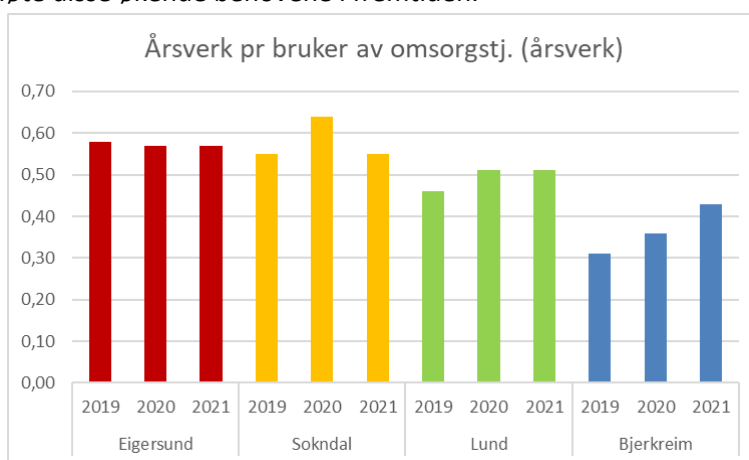

Institusjon

Antall eldre i Bjerkreim vil i årene fremover øke vesentlig. Det er ikke mulig eller ønskelig å ha tilbud til alle pasientene i institusjon. Utbygde velferdsteknologiske løsninger, avlastningstilbud og godt utbygde hjemmebaserte tjenester er viktig for å møte disse økende behovene i fremtiden.

Omsorgssenteret har tidligere hatt 29 plasser fordelt på 8 plasser for demente og 21 somatiske plasser. Av de 29 plassene regnes 2 rom som dobbeltrom. Ut fra dagens brukergrupper er det vanskelig å gi tilbud om langtidsplasser i dobbeltrom. Et av rommene er i en befattning at det er vanskelig å benytte som heldøgnsrom. Praxis siste årene er en pasient i dobbeltrommene.

Dobbeltrommene er likevel mindre enn dagens standard for enerom. Antall meldte plasser blir derved redusert til 26.

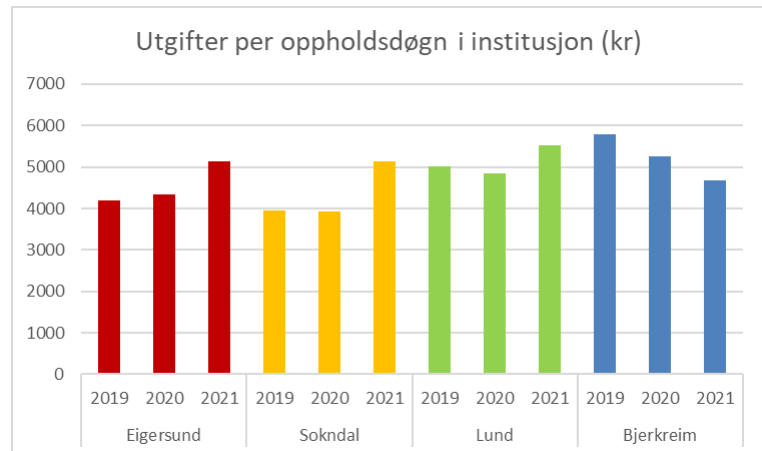
Fordelingen over fremstår som retningslinjer. I praksis er det behovstilpasset organisering av plasser.

Fra høsten 2022 merker vi at behovet for plasser har økt igjen og det er fullt i avdelingene.

Flere og flere pasienter er knyttet til både somatiske og kognitive tilstander. Av de somatiske plassene er to til tre plasser avsatt til korttids-/avlastningsopphold og en seng til øyeblikkelig hjelp.

Vi opplever at behovet for

korttidsplasser er svært økende, og har i perioder opptil 8 pasienter på ulike korttidsopphold. Vi ser og utvikling mot bruk av flere korttidsplasser med behov for mer spesialisert sykepleiefaglig kompetanse. Behovet for en «medisinsk avdeling» for behandling av yngre pasientgrupper kan være aktuelt fremover. Antall korttidsplasser er i gjennomsnitt 6-7 plasser på årsbasis. Avdelingen vil ha behov for en vesentlig høyere legedekning enn det som er tilfellet i dagens sykehjem. Dette er forhold som vurderes i forbindelse med nytt sykehjem.

Hjemmesykepleie

Hjemmesykepleien har 50-60 pasienter. Tallet er forholdsvis stabilt, men kan variere mye i løpet av året.

Behovet for oppfølging varierer fra 1 g. pr uke til 4-5 ganger pr dag. Personalet i hjemmesykepleien er det samme som i institusjonen. Dette gir effektiviseringsgevinster i forhold til disponering til de ulike tjenestene. Samtidig gir organiseringen utfordringer da høyt arbeidspress i hjemmesykepleien også gir økt press i institusjonen. For hjemmesykepleien er kompetansebehovet stort. Vi har oppfølging av hjemmeboende pasienter som er svært syke og krever høy sykepleiefaglig kompetanse.

Det er forventet en betydelig økning i etterspørselen etter hjemmebaserte tjenester de neste 3-5 årene. Det vil også for hjemmesykepleien bli en dreining mot yngre pasientgrupper. Fra tradisjonell oppfølging med dusj, medikamenthåndtering og sårstell ser vi utvikling hvor man har oppfølging av pasienter med komplekse problemstillinger og prosedyrer.

Utvidelse av hjemmesykepleietjenesten blir satsing fremover. Dette kombinert med videre satsing på velferdsteknologi (alarmer, digitale tilsyn, GPS m.m.) vil være viktig satsing de neste 3-10 årene.

Praktisk bistand

Praktisk bistand er knyttet til miljøtjenestens oppgaver. Ca. 20 personer har tjenesten praktisk bistand. Området har en ansatt i ca. 60 % stilling. Oppgavene i tjenesten er hjelp til husarbeid som støvsuging og vasking. Dette forebygger bruk av andre helsetjenester.

Behovet for tjenester har vært synkende de senere årene. Det er derfor gjort noen reduksjoner i tjenesten. Likevel kan tjenesten være et viktig supplement til hjemmesykepleie og redusere noe på behovet for tjenester i hjemmesykepleien.

Vi ser en trend hvor man i større grad benytter private til utføring av disse oppgavene.

Rus- og psykiatri

Psykisk helse og rustjeneste er lavterskeltilbud uten krav til henvisning fra lege eller andre. Tjenesten har 3,5 årsverk. Inkludert er 100 % som ruskonsulent hvorav 50 % er et engasjement med et års varighet.

Psykisk helse har årlig 60-70 brukere. Hovedoppgavene er knyttet til oppfølging av personer med psykiske vansker. Ved etablering av ruskonsulent-stilling er det blitt økt press på tjenester til pasienter med rusvansker, særlig i forhold til medikament- og alkohol-relaterte vansker.

Fagfeltet er i utvikling og nye arbeidsmetoder bør og må innføres. Lett tilgang til tjenesten er viktig for å kunne gi rask hjelp og hindre utvikling av traumer. Metodeutviklingen innenfor fagfeltet krever systematisk tilnærming til pasientene. Metodikken er ofte ressurskrevende.

Bo og servicetjenester til personer med nedsatt funksjonsevne

Miljøtjenesten har knapt 40 brukere. Behovet for heldøgns omsorgstjenester ser ut til å være stigende.

Den administrative ressursen som er avsatt i tjenesten ble i 2022 økt til 80 %.

Tjenesten inneholder heldøgns omsorgstjenester for enkelte brukere, men også mer avgrensede tiltak som støttekontakt, avlastning, besøkshjem, brukerstyrt personlig assistent (BPS) og andre miljørettede tiltak (mestre egen økonomi, husarbeid, skole, arbeid og andre dagligdagse gjøremål).

Aldersgruppen på brukerne av miljøtjenestene varierer fra 3 til 87 år. De fleste brukerne i miljøtjenesten har egne ansvarsgrupper.

Miljøtjenesten gir også avlastning for multifunksjonshemmede barn. Avlastning anses viktig slik at foresatte skal klare omsorgsoppgavene for barn med spesielle utfordringer over tid.

Kjøkken

Lokalt kjøkken anses som viktig del av våre tjenester. Eget kjøkken gir gode muligheter for å ha et høyt fokus på ernæring og gjør det lett å tilrettelegge for kosthold tilknyttet den enkelte pasient.

Reformen «Leve hele livet» har stort fokus på ernæring blant eldre. I reformen er lokalt kjøkken et viktig tiltak. Alle beboere kartlegges systematisk i forhold til ernæringsstatus, og oppgaven med å kartlegge alle i hjemmesykepleien er startet. Riktig ernæring for eldre er et viktig satsingsfelt nasjonalt, ikke bare middagsmåltidet, men alle måltidene i løpet av dagen.

Kjøkkenet har vært delarrangør i «Matglede-korpset» hvor man holder kurs for personer over 65 år der fokuset er matglede og forebygging av underernæring. Dette vil vi utvikle videre i årene fremover.

Akutt-teamet

Akutt-teamet har som hovedoppgave å iverksette livreddende og skadebegrensende tiltak geografisk i hele kommunen fram til nødetater ankommer. Spesialutdannede sykepleiere og fagarbeidere utgjør til sammen akutt-teamet. Antall utkall har økt hvert år fra funksjonen trådte i kraft, med unntak av 2021.

Pandemien har medført at antall utkall og antall re-treninger er redusert. Det er derfor et viktig mål å komme i rute med både re-treninger og videreutvikling av teamet.

Fysioterapi

Vi har fysioterapeut i 100 % stilling og ergoterapeut i 40 % stilling. Arbeidsoppgavene for fysioterapeut er tilknyttet institusjon, hjemmesykepleie, helsestasjon og skolehelsetjenesten. Ergoterapeut arbeider med kartlegging og formidling av hjelpemidler til innbyggere i alle aldersgrupper.

Tjenestene fra fysio- og ergoterapeut er viktig for å kunne gi gode og tidlige tilbud til brukere som har behov for opptrening og tilrettelegging. Målsettingen er at personer med god opptrening og tilrettelegging av bolig skal kunne bo hjemme så lenge som mulig.

Det er begynt arbeid med å systematisere hjemme-rehabilitering og forebyggende hjemmebesøk. På grunn av arbeidskapasitet og permisjoner har det ikke blitt etablert enda. Dersom man får etablert «Forebyggende team» kan vi utvikle tiltakspakker som tilbud til alle innen et gitt alderstrinn.

Regjeringen har signalisert reformer knyttet til oppfølging og rehabiliteringsforløp av hjemmeboende. Reformen har foreløpig arbeidstittel «Trygt å bo hjemme lenger». Hvilke krav og forventninger reformen vil sette til tjenestene forventes fremlagt i 2023.

Dagsenter for demente/Demensplan 2020

Dagsenteret var tidligere lokalisert i en av omsorgsboligene ved Omsorgssenteret. Senteret gav før pandemien tilbud 2 dager i uken kl 10-14. Det var plass til 7 samtidige brukere. Etter pandemien har vi ikke åpnet igjen, men kompensert med tilbud via «Forebyggende Team». Tidligere brukere av dagsenteret har fått tilbud om sosialt samvær og middagservering ved omsorgssenteret 2 dager i uken. Det er også gitt tilbud om dagopphold i institusjon og aktivitet en dag hver annen uke for å kunne delvis kompensere for manglende dagsentertilbud.

Vi gir fra høsten 2022 et variert dagsentertilbud til flere brukergrupper i Skjeraberget folkehelsehus.

Forebyggende arbeid blant eldre er et viktig satsingsområde for perioden fremover mot 2030 – 2035, jfr. reformen «Leve hele livet». Aktivitetssenteret og «Forebyggende team» planlegges å kunne gi forebyggende hjemmebesøk og hjemme- rehabilitering i samarbeid med kommunal fysioterapeut og ergoterapeut.

I samarbeid med Frivillighetskoordinator vil vi utvikle kurs og samlinger for den eldre del av innbyggerne. Det er et mål å etablere «Helsestasjon for eldre» i Skjeraberget folkehelsehus i løpet av de nærmeste årene. Eksempler på aktuelle fokusområder er hjemmebesøk etter fylte 80 år, åpen helsestasjon, temamøter, og syns- og hørselskontakt.

Vi arbeider med innføring av «Tiltakspakker» for personer som utvikler demens. Tiltakspakkene skal gi gode og riktige tjenester på de ulike stadiene av sykdommen og forutsigbarhet for pasient og pårørende i forhold til hvilken hjelp og støtte som kan forventes. En forutsetning for å kunne iverksette arbeidet med Tiltakspakke demens er en utvidelse av demenskoordinator stillingen til 50 %. Denne er planlagt med oppstart i november 2022.

Tekniske hjelpemidler

Det er signalisert at administrering og ansvar for tekniske hjelpemidler til innbyggerne skal overføres til kommunene. Kommunen har selv et lite hjelpemiddellager for enkle tekniske hjelpemidler. Større enheter må bestilles via Hjelpemiddellageret hos NAV. Utplassering av hjelpemidlene gjøres av den kommunale vaktmestertjenesten.

Nytt omsorgssenter

Planleggingsarbeidet er i detaljeringsfasen. Vi har fått indikasjon på prisnivå etter de ulike fagfeltene sine beregninger. Sist vedtak i kommunestyret sier at vi skal fullføre forprosjekt for utbygging av nytt helsetun, gjennomføre detaljprosjektering og gjennomføre anskaffelsesprosess med forbehold om finansiering. Kommunestyret ville ha saken tilbake til økonomisk vurdering før kontrakt evt signeres. Tidsplanen estimerte byggestart før sommeren 2023 og ferdigstilling ved utgangen av 2024. Vedtaket ble gjort 4. oktober.

Regjeringen la fram forslag til statsbudsjett 6. oktober. I dette foreslår de å sette investeringstilskudd fra Husbanken til bl.a. dette prosjektet på pause i 2023. Tilskuddet er stipulert til i overkant av 92 millioner for dette byggeriet. Ut fra signal i forslag til statsbudsjett, vil ikke kommunedirektøren anbefale byggestart i 2023. Vi kan ikke starte bygging uten garanti fra Husbanken om investeringstilskudd.

5.2.5. Integrering

Integreringsenheten ble opprettet våren 2022 som følge av situasjonen i Ukraina. Kommunene ble samlet bedt om å bosette 35 000 flyktninger i 2022. Det ble ansatt en integreringsleder og en integreringskonsulent i 100% stillinger.

Oppgavene til integreringsenheten er å drive fullverdig tjeneste for mottak, bosetting og integrering av personer med fluktbakgrunn i henhold til integreringsloven.

Kravene om at introduksjonsprogrammet skal være på fulltid gjelder ikke for personer som har fått opphold etter utlendingsloven §34 (Ukrainere), men det er ønskelig at kommunen tilbyr et program så tett opptil som mulig, utfra integreringshensyn. Introduksjonsprogrammet skal minst inneholde arbeids- og utdanningsrettede elementer, et språktilbud og foreldreveiledning for foreldre med barn under 18 år. Norskopplæring kjøpes av Eigersund kommune, det er ønskelig at foreldreveiledningskurset holdes lokalt. Resten av introduksjonsprogrammet drives i egen regi.

5.3. Landbruk, miljø og teknikk (LMT)

Vi har gjennomført en organisasjonsendring innen Landbruk, miljø og teknikk (LMT). Det innebærer at det nå er en avdeling for teknisk forvaltning, en avdeling for bygg- og eiendom og en avdeling for landbruk.

Bygg- og eiendom består, i tillegg til bygg- og eiendomssjefen, av kommunens renholdere og vedlikeholdsgruppe. Teknisk forvaltning består av leder og to ingeniører. Landbruksavdelingen består av leder og to fagkonsulenter i deltidstillinger. I tillegg kommer leder for kommunalområdet med 1 årsverk.

Innen kommunalområdets fagområde kjøpes det tjenester innenfor oppmåling fra Gjesdal kommune. Brannvern og skogbrukssjef-tjenester kjøpes av Eigersund kommune.

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan 2023 - 2026			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
LMT	15 283	31 420	32 427	30 947	29 966	30 055
LMT	7 197	10 193	9 274	9 160	9 160	9 243
Bygg og eiendom	3 176	15 903	17 347	15 981	15 000	15 000
Brann - beredskap, feiing	2 655	3 002	3 102	3 102	3 102	3 102
Landbruk	2 235	2 249	2 631	2 631	2 631	2 637
Skogbruk	20	73	73	73	73	73

Hovedtabell for budsjett i kommunalområdet

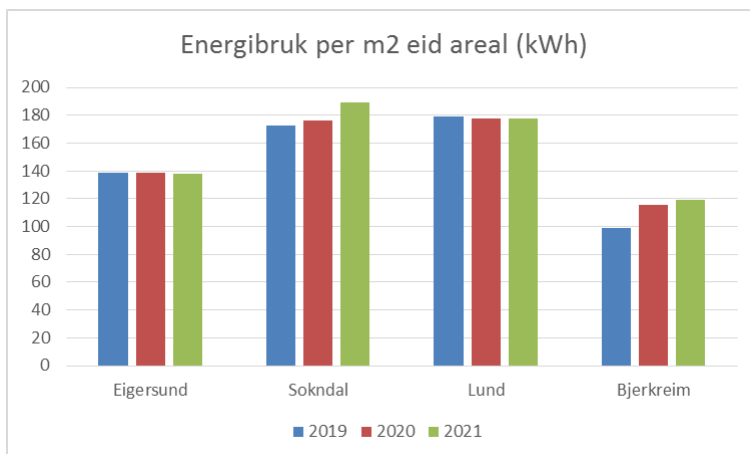
Kort om kommunalområdet sin stab

Kommunalsjefens oppgaver er å lede avdelingen med økonomi- og personalansvar, være støtte for de ulike avdelingsledere og å være prosjektansvarlig for en del av kommunens investeringsprosjekter. Lederansvar for kommunens veg, vann og avløp ligger fortsatt til kommunalsjefen.

5.3.1. Bygg og eiendom

Bygg- og eiendomsavdelingen har ansvar for drift, vedlikehold og renhold av kommunens bygninger og eiendommer.

Bygg og eiendoms avdelingen består, i tillegg til leder, av totalt 12,5 årsverk. Det er 5 årsverk på 5 stillinger i vedlikeholdsgruppen og 7,5 årsverk på 15 renholdere. Avdelingen har ansvaret for renhold, drift og vedlikehold av alle kommunale bygg/anlegg, boliger, veier og gatelys. I tillegg til dette har avdelingen bl.a ansvar for å utarbeide vedlikeholdsplaner for alle kommunale bygg og er prosjektansvarlig for mindre rehabiliteringsprosjekter.

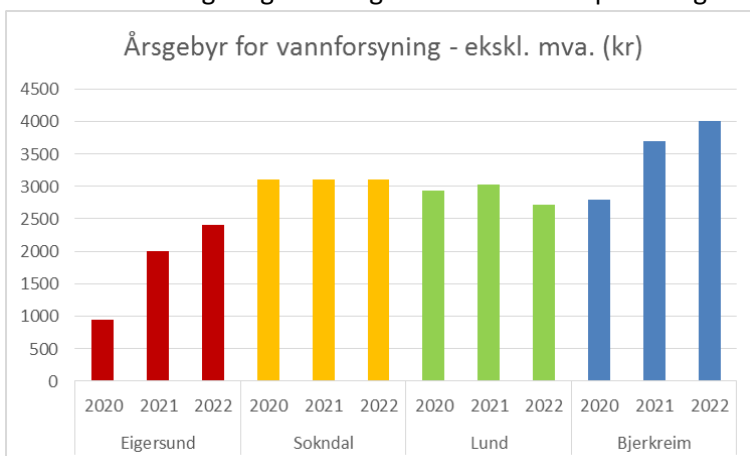
Avdelingen har startet arbeidet med å digitalisere FDVU og brannokumentasjon. Arbeidet forventes å bli ferdigstilt i 2023.

Avdelingen har sammen med omsorgsavdelingen besluttet at kommunen skal være en av 6 pilotkommuner i Norge som er med på å innføre og teste KOBO - Husbanken sin digitalt system for utleie av kommunale boliger. Det forventes at prosjektet er oppe og går innen slutten av 2022.

5.3.2. Teknisk forvaltning

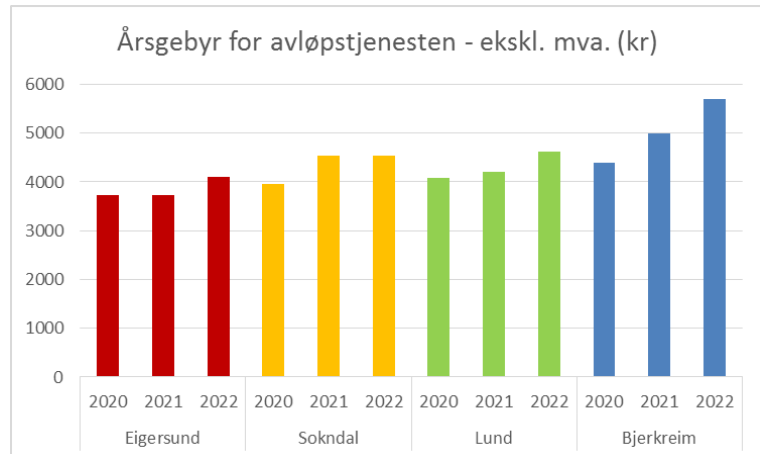
Avdelingen Teknisk forvaltning har 3 årsverk, og ligger i kommunalområdet for LMT.

Avdelingen har ansvar for planarbeid med alt fra medvirkning i regionale og interkommunale planer og mobilitetsplanlegging. Utarbeiding og ansvar for kommuneplaner og – delplaner, reguleringsplaner og planprosesser. Ansvar for all byggesaksbehandling inkludert veiledning, tilsyn, oppfølging og matrikeloppfølging. Ellers følger avdelingen opp all forvaltning rundt klima og miljø, forurensing, motorisert ferdsel mv.

Utgangspunktet er at avdelingen i stor grad drives gjennom selvkost (byggesak, geodata og delvis plan). Det betyr at gebyrintektene skal dekke utgiftene. På grunn av lite antall saker, både plan- og byggesaker, og at det er mange arbeidsområder som ikke kan få gebyr, er det ikke mulig å drive avdelingen gjennom selvkostprinsippet.

Innen områdets fagansvar kjøpes det tjenester for oppmåling fra Gjesdal kommune.

5.3.3. Landbruk

Landbruksavdelingen har 2 årsverk med tillegg av 0,4 årsverk som kjøpes av Eigersund kommune for skogfaglige tjenester. Avdelingen har ansvar for mange ulike tilskuddsordninger innenfor jord- og skogbruksområdet, samt saksbehandling og forvaltning etter konsesjonslov, jord- og skoglov, forskrift om nydyrking, vegbygging og gjødselvereforskriften mv. Tilskuddsordningene genererer driftstilskudd på om lag 90 millioner til bønder, noe som bidrar til nærings- og skatteinntekter til kommunen.

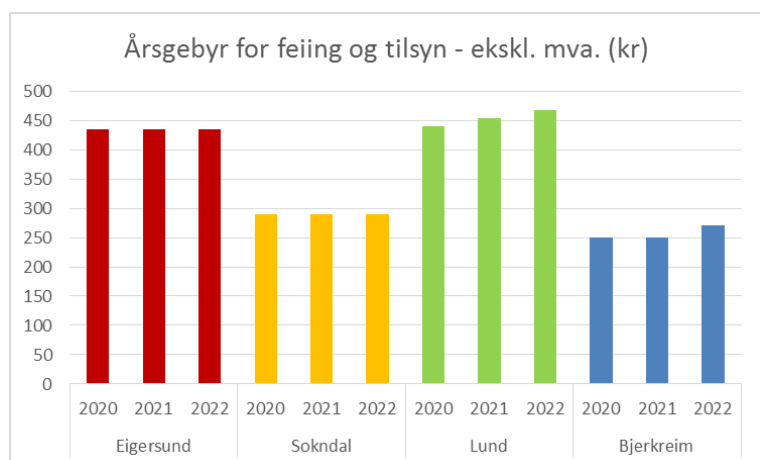
Avdelingen har også fokus på landbruks- og bygdeutvikling, kalking av Bjerkreimsvassdraget, klima, miljø og lokal næringsutvikling.

I tillegg til forvaltningsoppgavene er «Destinasjon Bjerkreim» et prosjekt hvor landbruksavdelingen legger ned et betydelig arbeid.

5.3.4. Brannvern

Bjerkreim kommune kjøper brannverntjenester fra Eigersund kommune. Det foregår nå en prosess hvor både Eigersund og Bjerkreim kommuner har søkt om medlemskap i Rogaland brann- og redning IKS. Styret i Rogaland brann og redning vil foreløpig ikke at det skal tas opp nye kommuner. Det samarbeides nå for å finne løsninger for å opprettholde et godt brannvern frem til kommunene kan bli medlemmer i Rogaland brann og redning IKS.

Feietjenester kjøpes av privat foretak.

6. Nye/endrede tiltak drift

Ansv	Nye driftstiltak for perioden Beskrivelse	Økonomiplan/budsjettår			
		2023	2024	2025	2026
200	Friskliv	50	50	50	50
200	Friskliv - tilskudd interkommunalt	0	100	100	100
200	Frivillighet	50	50	50	50
200	Rådgiver oppvekst 20 %	0	66	160	160
221	Økt ramme - økt avlønning etter utdanning	600	600	600	600
241	Kulturskolen 50 år	150	0	0	0
310	Driftstilskudd fysioterapi	0	0	350	350
340	Demenskoordinator 50 % stilling	75	375	375	375
340	Utvidelse av dag-/kvelds-/nattevakter	400	400	800	800
340	Nattevakt institusjon/hjemmesykepleie	0	0	1 200	1 577
340	Prosjektkoordinator Bjerkreim helsesenter	0	80	575	0
340	Vernet tilrettelagt arbeidsplass	225	225	225	225
400	Vegvedlikehold/vintervedlikehold	900	900	900	900
401	Maling bygg - Vikeså skule	0	450	0	0
401	Taktekking - Vikeså skule	150	0	0	0
401	Maling av bygg - Bjerkreim skule	0	500	0	0
401	Maling, skifting av kledning - Kløgetvedttunet	200	0	0	0
401	Drift av Ørsdalen Grendehus	150	150	150	150
401	Drift av Skjeraberget Folkehelsehus	400	400	400	400
401	Drift av dagsturhytte og frisbeegolfanlegg	10	75	75	75
440	Skog- og viltforvaltning	250	250	250	250
		3 610	4 671	6 260	6 062

Friskliv – gi tilskudd til små grupper som gjør stor arbeid innen folkehelse

Friskliv – tilskudd interkommunalt – prosjektstilling som skal etableres i kommunen i Dalane

Frivillighet – kurs og opplæring, førstehjelpskurs, arrangere treff og begivenheter inne frivillighet samt tilskudd til frivillig arbeid

Rådgiver oppvekst – styrke bemanning på oppvekstsektoren sentralt

Økt ramme – økt avlønning etter utdanning – det er behov for økt ramme for å kunne avlønn rett i forhold til utdanning. Som en konsekvens av lengre studier (vedtatt av Storting) kommer flere ansatte med en lengre utdanning enn det vi har tatt høyde for tidligere.

Kulturskolen 50 år – Kulturskolen ønsker å markere sitt eget jubileum med arrangement/forestillinger der elever i kulturskolen deltar – også rom for tidligere elever

Driftstilskudd fysioterapeut – driftstilskudd fra 2025

Demenskoordinator 50 % stilling – oppretting av stilling som demenskoordinator fra 01.11.23

Utvidelse av dag-/kvelds-/nattevakter – øke antall personer på vakt med oppstart 01.01.23

Nattevakt institusjon/hjemmesykepleien – belastende med få nattevakter på institusjon og sett i lys at det skal flyttes til nye lokaler ønskes flere ansatte for å redusere den belastningen det er med få disponible på vakt med bl.a. økende antall demente.

Prosjektkoordinator Bjerkreim helsesenter – koordinator som kan planlegge flytting fra en institusjon til en annen

Vernet arbeidsplasser – kjøp av plass av UNINOR

Vegvedlikehold/vintervedlikehold – økte utgifter til vintervedlikehold

Maling bygg på Vikeså skule – vanlig vedlikehold

Taktekking – vanlig vedlikehold

Maling av bygg på Bjerkreim skule – vanlig vedlikehold

Maling Kløgetvedttunet – vanlig vedlikehold

Drift av Ørsdalen grendehus – løpende driftsutgifter på nytt bygg

Drift av Skjeraberget Folkehelsehus – drift av nytt bygg

Drift av dagsturhytte og frisbeegolfanlegg – drift av bygg og anlegg

Skog- og viltforvaltning – utgifter til kjøp av tjenester. Vedtak på samarbeid i kommunestyret.

123 Skatt/rammetilskudd/avdrag/renter	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Til disp formannskapet/kommunestyret	2 584	2 584	2 584	2 584
Personalpolitisk arbeid	370	370	320	320
Sentral ledelse	75	75	75	75
Eiendomsskatt	50	50	50	50
Reguleringspremie Budsjett	9 128	10 269	10 269	10 269
Årets premieavvik KLP	-9 536	-7 212	-8 436	-8 860
Årets premieavvik SPK	-576	-608	-637	-637
Amortisering av tidligere pensjon KLP	3 661	5 181	6 007	6 960
Amortisering av tidligere pensjon SPK	-99	-224	-316	-325
Pensjon	131	131	131	131
Premiefond	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Barnehage	12 600	12 600	12 600	12 600
Institusjonslokaler PLO	-3 273	-3 273	-3 273	-3 273
Etableringslån	385	385	385	385
Annen kommunal næring	2 370	0	0	0
Muséer	150	150	150	150
Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	670	370	370	370
Skatt på inntekt og formue	-119 680	-131 105	-131 105	-131 105
Rammetilskudd	-110 405	-101 691	-102 064	-102 066
Renter/Avdrag	12 290	13 090	13 390	14 890
Utbytte	-6 630	-6 905	-7 180	-7 455
Interne finansieringstransaksjoner	-14 973	-25 561	-36 946	-38 780
Sum ansvar: 123 Skatt/rammetilskudd/avdrag/renter	-222 708	-233 324	-245 626	-245 717

7. Investeringer

Prosjektnr	Investeringstiltak for perioden Beskrivelse	Økonomiplan/budsjettår			
		2023	2024	2025	2026
6000	Felles IT	500	500	500	500
6001	Samlepost investering Bygg og eiendom	2 000	2 000	2 000	2 000
6006	Vikeså skule - oppgradering rom	100	400	0	0
6010	IT Chromebook	0	200	0	0
6017	Husbanken avdrag	700	700	700	700
6025	Ventilasjon Bjerkreim skule	2 000	0	0	0
6027	Avdrag fra Lyse AS	-512	-512	-512	-512
6030	Startlån Husbanken	-700	-700	-700	-700
6039	Skjeraberget folkehelsehus	700	0	0	0
6046	Egenkapitalinnskudd - KLP	450	450	450	450
6047	Låneopptak/finansiering	-20 138	-217 238	-122 138	-3 038
6053	Møbler Vikeså skule 2022 - 2025	500	100	100	0
6058	Sentrumsutvikling Vikeså	500	1 000	0	0
6074	Svømmehall	1 000	12 500	0	0
6081	Utstyrsbank friluftsutstyr	150	0	0	0
6091	Brannbil 2025	0	0	4 000	0
6099	Bjerkreim kulturparken	300	300	300	300
6105	Støyskjerm Fv 503 Lossvollen	600	0	0	0
6108	Grindabygg/Ørsdalen kai	1 500	0	0	0
6113	Nytt omsorgssenter	6 000	200 000	115 000	0
6149	Møbler omsorgssenter 2023	350	0	0	0
6168	Teknisk utstyr	200	200	200	200
6170	Bjerkreim skule - inventar	300	0	0	0
6171	Trafikksikkerhetstiltak	300	100	100	100
6172	Asfalt på veien til Åsen	700	0	0	0
6182	Ivesdal kirke - tak	2 500	0	0	0

Prosjekt 6001 Samlepost investering Bygg og eiendom

Dette er summen av flere tiltak som strekker seg over flere år slik som å skifte vinduer, belysning, skifte av gulvbelegg, uteområde, oppgradering av belysning kommunale bygg, gatelys samt SD-anlegg kommunale bygg.

Prosjekt 6039 Skjeraberget folkehelsehus

Ferdigstillinga av bygg og inventar.

Prosjekt 6058 Sentrumsutvikling

Følge opp plan for sentrum og dens utvikling

Prosjekt 6074 Svømmehall

Forskyvning av prosjektet.

Prosjekt 81 Utstyrskasse

Innkjøp av utstyr til en utstyrskasse bestående av kanoer og kanotraller.

Prosjekt 6091 Brannbil 2025

Det er behov for kjøp av brannbil uansett hvem som har kommunen har samarbeid med på området.
Fornyning av utstyr som er påkrevd

Prosjekt 6149 Møbler omsorgssenter

Nye møbler som tilfredsstiller kvalitet og sikkerhet for beboere. Innkjøp skal koordineres med innkjøp på nytt omsorgssenter/helsehus.

Prosjekt 6170 Bjerkreim skule

Innkjøp av møbler på personalrom, oppgradering av utstyr i spesialrom samt noen romløsninger

Prosjekt 6172 Asfalt på veien til Åsen

Asfaltering gjør vedlikeholdet enklere og gir en høyere standard for brukeren.

8. Kommunale gebyr, betalingssetser og brukerbetaling

1. Generell økning på deflator på 3,7 %
 - a. Denne er sammensatt av prisvekst på 3,2 % og lønnsvekst på 3,8 %.
2. Selvkostprinsippet legges til grunn for vann og avløp
3. Tekniske tjenester som ikke omfattes av selvkost økes forskjellig

Tvangsinndrivning/forretninger, gebyrer mv.

Kommunen innkrever de gebyrer som hjemles innenfor tvistemålsloven, skatteloven og tvangsfullbyrdslovens bestemmelser på dette området.

9. Lovpålagte økonomioversikter

	Regnskap	Endret budsjett	Budsjett			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Driftsinntekter						
1 Rammetilskudd	101 798	100 600	110 405	101 691	102 064	102 066
2 Inntekts- og formuesskatt	90 706	92 100	86 880	98 305	98 305	98 305
3 Eiendomsskatt	33 396	32 800	32 800	32 800	32 800	32 800
4 Andre skatteinntekter	77	60	60	60	60	60
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	1 418	440	17 440	31 940	27 940	27 940
6 Overføringer og tilskudd fra andre	30 898	17 957	19 229	15 429	15 487	15 402
7 Brukerbetalinger	5 500	6 471	6 108	6 108	6 108	6 108
8 Salgs- og leieinntekter	12 735	10 426	10 426	10 506	10 506	10 426
9 Sum driftsinntekter	276 528	260 854	283 348	296 839	293 270	293 107
Driftsutgifter						
10 Lønnsutgifter	126 117	130 905	145 697	143 686	144 950	144 695
11 Sosiale utgifter	30 549	36 481	41 421	46 235	45 730	46 236
12 Kjøp av varer og tjenester	70 712	71 463	78 926	76 382	73 130	72 517
13 Overføringer og tilskudd til andre	21 799	15 991	21 018	14 513	14 621	14 442
14 Avskrivninger	11 078	12 185	12 185	12 185	12 185	12 185
15 Sum driftsutgifter	260 254	267 025	299 247	293 001	290 616	290 075
16 Brutto driftsresultat	16 274	-6 171	-15 899	3 838	2 654	3 032
Finansinntekter						
17 Renteinntekter	1 003	1 205	1 953	1 953	1 953	1 953
18 Utbytter	5 085	5 700	6 630	6 905	7 180	7 455
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
20 Renteutgifter	1 693	2 470	5 237	9 937	16 013	17 500
21 Avdrag på lån	7 249	8 400	9 600	18 000	22 400	23 400
22 Netto finansutgifter	-2 855	-3 965	-6 254	-19 079	-29 280	-31 492
23 Motpost avskrivninger	11 078	12 185	12 185	12 185	12 185	12 185
24 Netto driftsresultat	24 497	2 049	-9 968	-3 056	-14 441	-16 275
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:						
25 Overføring til investering	10 160	2 300	0	0	0	0
26 Avsetninger til bundne driftsfond	1 731	395	393	393	393	393
27 Bruk av bundne driftsfond	-1 543	-400	-400	-400	-400	-400
28 Avsetninger til disposisjonsfond	17 459	5 009	12	12	12	12
29 Bruk av disposisjonsfond	-3 311	-5 255	-9 973	-3 061	-14 446	-16 280
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto drift	24 497	2 049	-9 968	-3 056	-14 441	-16 275
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Korte forklaringer til enkelte linjer i tabellen over;

1: Reduksjon i 2024 som resultat av inntektsutjevning da vi får høyere skatteinntekt

2: Økning i 2024 med naturressursskatt

5: Produksjonsavgift vindkraft og flyktningetilskudd

6: Momskompensasjon og spillemidler

13: Utbetaling av spillemidler, kjøp av private barnehageplasser, overføringer til kirken

20/21: Basert på vesentlig økt låneopptak i 2024 og 2025

	Regnskap	Endret budsjett	Budsjett			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bevilgningsoversikt - drift (budsjett)						
1 Rammetilskudd	101 798	100 600	110 405	101 691	102 064	102 066
2 Inntekts- og formueskatt	90 706	92 100	86 880	98 305	98 305	98 305
3 Eiendomsskatt	33 396	32 800	32 800	32 800	32 800	32 800
4 Andre generelle driftsinntekter	1 495	500	17 500	32 000	28 000	28 000
5 Sum generelle driftsinntekter	227 395	226 000	247 585	264 796	261 169	261 171
6 Sum bevilgninger drift, netto	199 965	219 926	251 239	248 713	246 270	245 894
7 Avskrivninger	11 078	12 185	12 185	12 185	12 185	12 185
8 Sum netto driftsutgifter	211 043	232 111	263 424	260 898	258 455	258 079
9 Brutto driftsresultat	16 352	-6 111	-15 839	3 898	2 714	3 092
10 Renteinntekter	1 003	1 205	1 953	1 953	1 953	1 953
11 Utbytter	5 085	5 700	6 630	6 905	7 180	7 455
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
13 Renteutgifter	1 693	2 470	5 237	9 937	16 013	17 500
14 Avdrag på lån	7 249	8 400	9 600	18 000	22 400	23 400
15 Netto finansutgifter	-2 855	-3 965	-6 254	-19 079	-29 280	-31 492
16 Motpost avskrivninger	11 078	12 185	12 185	12 185	12 185	12 185
17 Netto driftsresultat	24 575	2 109	-9 968	-3 056	-14 441	-16 275
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
18 Overføring til investering	10 160	2 300	0	0	0	0
19 Avsetninger til bundne driftsfond	1 731	395	393	393	393	393
20 Bruk av bundne driftsfond	-1 543	-400	-400	-400	-400	-400
21 Avsetninger til disposisjonsfond	17 459	5 009	12	12	12	12
22 Bruk av disposisjonsfond	-3 311	-5 255	-9 973	-3 061	-14 446	-16 280
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
24 Sum disponeringer eller dekning av netto drift	24 575	2 109	-9 968	-3 056	-14 441	-16 275
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

	Regnskap	Endret budsjett	Budsjett			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bevilgningsoversikt - invest. (budsjett)						
1 Investeringer i varige driftsmidler	15 745	37 048	25 026	271 000	151 750	3 875
2 Tilskudd til andres investeringer	118	0	0	0	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	378	1 850	450	450	450	450
4 Utlån av egne midler	3 200	0	0	0	0	0
5 Avdrag på lån	2 000	0	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	21 441	38 898	25 476	271 450	152 200	4 325
7 Kompensasjon for merverdiavgift	2 788	5 268	4 826	53 700	29 550	775
8 Tilskudd fra andre	2 335	60	0	0	0	0
9 Salg av varige driftsmidler	2 139	0	0	0	0	0
10 Salg av finansielle anleggsmidler	30	0	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	512	512	512	512	512	512
13 Bruk av lån	3 717	29 358	18 000	215 000	120 000	2 000
14 Sum investeringsinntekter	11 521	35 198	23 338	269 212	150 062	3 287
15 Videreutlån	200	400	400	400	400	400
16 Bruk av lån til videreutlån	200	400	400	400	400	400
17 Avdrag på lån til videreutlån	1 197	700	700	700	700	700
18 Mottatte avdrag på videreutlån	957	700	700	700	700	700
19 Netto utgifter videreutlån	241	0	0	0	0	0
20 Overføring fra drift	-10 160	-2 300	0	0	0	0
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
22 Bruk av ubundet investeringsfond	0	-1 200	0	0	0	0
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond	0	-200	-2 138	-2 238	-2 138	-1 038
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-10 160	-3 700	-2 138	-2 238	-2 138	-1 038
27 Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

BJERKREIM
K O M M U N E